

RUTES MORTALS CAP AL SOMNI EUROPEU

P 3-5

El drama de la Frontera Sud

En defensa d'Helena Maleno,
premi Mundo Negro a la
Fraternitat 2017

P 6

En el Dia del Seminari,
presentem el testimoni de
tres seminaristes catalans

P 8 i 9

Pensant-ho millor

L'Església i les gàbies

Francesc Riu
Missioner de la
Misericòrdia

Segons el diccionari de l'IEC, una *gàbia* és «una caixa feta amb llistons, filferros, etc., per tenir-hi tancats ocells, animals petits»; o, també, «un espai clos limitat tot ell o part d'ell amb reixes fetes de barres de ferro, de fusta, etc., per tenir-hi tancades bèsties salvatges».

En acabar els seus exercicis espirituals de Quaresma amb els membres de la Cúria vaticana, el papa Francesc s'ha adreçat al sacerdot que ha dirigit aquesta pràctica de conversió personal i li ha mostrat el seu agraïment amb aquestes paraules: «Gràcies per recordar-nos que l'Església no és una gàbia per a l'Esperit Sant, perquè l'Esperit també vola i treballa a fora.»

El sentit d'aquesta frase té molta relació amb el d'altres expressions característiques del papa Francesc, com és ara la d'una «Església en sortida», és a dir, una Església «amb les portes obertes de bat a bat», per tal que «si algú, mogut per l'Esperit, s'apropa a una església a la recerca de Déu, no es trobi amb la fredor d'una porta tancada». «Hem de comportar-nos com el pare del fill pròdig, que sempre manté la porta oberta perquè, quan ell retorni a la llar, pugui

entrar-hi sense dificultat.» «Prefereixo una Església accidentada, ferida i bruta per haver sortit al carrer, abans que una Església malalta per haver-se reclòs i aferrar-se a la seva pròpia seguretat» (*Evangelii gaudium*, 24, 46, 47 i 49).

També recordo aquell pensament del cardenal Bergoglio exposat en una reunió dels cardenals prèvia al Conclave en el qual va ser elegit Papa: «Quan l'Església no surt d'ella mateixa per evangelitzar es converteix en referent d'ella mateixa, i aleshores emmalalteix. En l'Apocalipsi Jesús diu que és a la porta i truca. Evidentment, el text es refereix al fet que Jesús, des de fora, truca a la porta per poder entrar... Jo penso que sovint Jesús truca a la porta des de dins perquè el deixem sortir. L'Església autoreferencial pretén que Jesús es quedi dintre, i no el deixem sortir.»

Francesc també ha dit al predicador: «Gràcies per la invitació a obrir-nos sense por, sense rigidesa, per tal que siguem dòcils a l'Esperit i no ens momifiquem en les nostres estructures que ens mantenen tancats.»

Quanta raó! L'Església no pot ser una gàbia.

L'EFEMÈRIDE DE LA SETMANA

Dia 24 de març del 1478: s'imprimeix a Ginebra el *Llibre dels àngels*, de Francesc Eiximenis.

Zoom

Eduard Brufau

Enguany el Dia Internacional de la Dona, 8 de març, ha aconseguit una mobilització mai vista fins ara. A Barcelona les diverses concentracions van ser massives, sobretot la manifestació que a la tarda va aplegar unes 200.000 persones al Passeig de Gràcia en defensa dels drets i la dignitat de les dones. / Agustí Codinach

La setmana
en tuits

Elisabet Pratdesaba @Elisabet_Pratde
Comunitat de Sant'Egidio

Visita papa Francesc a Ctat de Sant'Egidio pel 50è aniv. Jaguar, un jove siríà arribat amb corredors humanitaris: «La meua mare va aconseguir protegir el meu germà petit Omar d'una bomba caiguda al camp de Yarmouk, però va perdre la vista. Avui soc els seus ulls i parlo tb per ella.»

Òscar Bardaji @OscarBardaji

Director de Comunicació de l'abadia de Montserrat

El P. Jordi Agustí Piqué fa variacions sobre el Virolai en el nou orgue de Sant Just i Pastor durant la benedicció que presideix el P. Abat Josep M. Soler

José M. Gil Tamayo @jmgilt

Secretari general de la Conferència Episcopal Espanyola

El meu condol per la mort de l'arquebisbe D. Elías Yanes ahora que la pregària pel seu etern descans i la gratitud per la seva entrega exemplar al servei de l'Església des de la Conferència Episcopal Espanyola. Descansi en pau

Sor Lucía Caram @sorluciacaram

Dominica de Manresa

DEP Gabriel. Només hi ha lloc per al silenci impotent davant d'aquest fet irracional

Helena Maleno Garzón @HelenaMaleno

Periodista i investigadora especialista en Migracions i Tràfic d'Éssers Humans

Oumou, de 16 anys, que va morir intentant arribar a Ceuta, ha estat enterrada avui. En aquest #8Març també cal aturar el feminicidi a les fronteres #DEP#DretALaVida

Escollat a Ràdio Estel

Ignasi Miranda
Coordinador d'Informatius

Montserrat

De Montserrat, Estel. Així vam posar en marxa, l'abril del 2006, tot un projecte montserratí a la programació. Les Laudes cada dia a les 7.30 h, les Vespres de dilluns a dissabte a les 18.45, la Salve i el *Virolai* de dilluns a divendres a les 13.00 i la Missa conventual els diumenges i festius a les 11.00 (també amb Salve i *Virolai* al final) completen una gran proposta de connexió amb la Basílica de Santa Maria des de la pregària monàstica als peus de la patrona de Catalunya. Aquests espais es mantenen, en bona part, gràcies a moltes persones que s'hi uneixen.

El cant en directe de la comunitat benedictina i dels nens de l'Escolania ofereix un estil propi basat en la serenitat dels salms i himnes, amb lletra en català i en alguns casos en llatí, sempre des de l'herència musical d'Ireneu Segarra i altres destacats monjos músics. El diàleg de l'orgue amb les veus ajuda molts oients a trobar la interioritat enmig de l'activitat diària. A més, cal afegir-hi els missatges de les misses, amb les homilies personals del celebrant. Són paraules que sovint tracten temes d'interès social i que molta gent valora i segueix.

Editorial

Euràfrica

El P. Cristóbal López, salesià, és el nou arquebisbe de Rabat, la capital del regne del Marroc. Natural de Vélez Rubio (Almería), coneix bé la realitat marroquina perquè va estar treballant en aquell país des del 2003 fins al 2010: fou director de la comunitat salesiana, del col·legi i centre de formació professional Don Bosco (Kenitra). El fet que passés la seva infantesa i joventut a Badalona i que l'ordenant principal hagi estat el cardenal Omella, ens fan més propera la seva figura.

Andrea Riccardi, fundador de la Comunitat de Sant'Egidio, i Mario Marazziti van escriure un llibre titulat *Euràfrica: lo que no se dice sobre la inmigración. Lo que se podría decir sobre Europa*, (2005). Els autors defensen que sense un destí comú amb Europa, Àfrica té poc futur i que Europa sense Àfrica perd gran part de la seva significació. Caldria parlar d'un sol continent, *Euràfrica*, per la gran quantitat de vincles històrics, religiosos i

culturals que ens uneixen. Són solament catorze quilòmetres els que separen Europa d'Àfrica per l'estret de Gibraltar. La presència en els campionats europeus d'estrelles com Thomas N'Kono o Samuel Eto'o, és la prolongació contemporània d'una successió de relacions històriques. Sense ànims de ser exhaustius, es de sant Agustí, africà i pare de l'Església llatina, passant a Ramon Llull, que feu tres estades missioneres a Tunísia, fins a Carles de Foucauld, el místic del desert. Els temps de l'esclavatge es caracteritzà per un vaivé d'africans que arribaren a sumar un 15% de la població de Sevilla al segle XVI. Alexandre Dumas era mestís. Marià Fortuny i Josep Tapiró foren pintors catalans actius al nord de l'Àfrica. Antoni Gaudí projectà un gran edifici per a les missions franciscanes de Tànger que es considera precedent de la Sagrada Família. Miquel Barceló hi feu llargues

estades creatives. Però la colonització europea va esborrar les petjades de la història d'Àfrica, en el mateix sòl africà i en la diàspora.

Al «Primer Pla» d'aquest número de *Catalunya Cristiana*, la nostra redactora Rosa Maria Jané, recollint el testimoni d'experts com el bisbe de Tànger, Santiago Agrelo; José Luis Pinilla, director de Migracions de la Conferència Episcopal Espanyola; Gabriel Delgado, director del Secretariat de Migracions de Cadis i Ceuta, i l'activista i periodista Helena Maleno, premi Mundo Negro a la Fraternitat 2017 pel seu treball amb els emigrants que intenten arribar a Europa pel Mediterrani, traça un quadre real i dramàtic de les migracions a Europa des del que s'anomena la Frontera Sud. Un drama humanitari creixent i una font de sofriments inútils que haurien pogut ser evitables amb previsió, generositat i altura de mires per part dels països europeus.

La redacció us proposa

Aniversari de la Facultat de Teologia
50 anys de diàleg amb la cultura i el món d'avui
P 10

Dia Mundial de l'Aigua
Mons. Fernando Chica reflexiona sobre un ús responsable i solidari
P 16-17

Nou llibre de Taltavull
Presenta 87 articles seus publicats a *Catalunya Cristiana*
P 11

Passió inèdita
Ecce Homo, una mirada romana a la Pasqua de Jesús
P 24-25

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe de Mallorca

Caminant cap a Pasqua

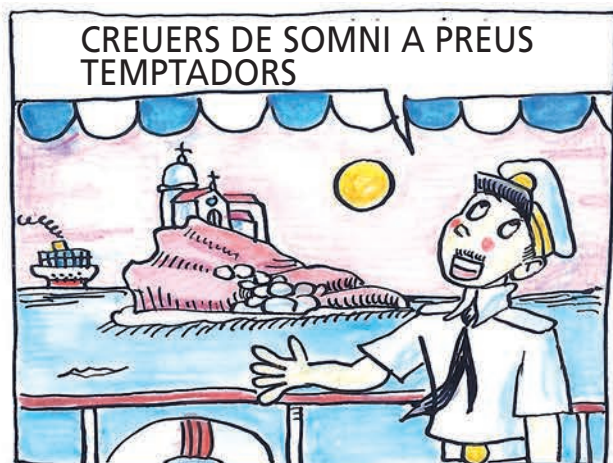
Camins definits, camins paral·lels, camins encreuats, camins enfrontats... Per on transitem? Una persona de mitjana edat em deia que «encara m'estic plantejant quin rumb ha de prendre la meua vida». Resulta difícil discernir quin és el camí més adequat si no es coneix la meta on es vol arribar. És el drama de no veure-hi clar, sentir-se sol, no deixar-se acompanyar en la recerca, prescindir de tot i de tothom. L'aïllament no afavoreix avançar ni engendra esperança.

Però a l'Evangeli, i amb l'intent d'apropar-nos a la persona de Jesús, trobem la bona notícia: «Jo soc el camí.» Tanmateix, caminant cap a Pasqua, veiem que no és un camí només de flors, fàcil de transitar, sinó que conté contrarietats, les que provenen d'un mateix quan d'entrada es descarta tot sacrifici i esforç, i les que ens venen de fora.

El camí de Jesús que condueix a Pasqua —que és el del seu seguiment— és exigent, però ple d'esperança, radical, perquè inclou la radicalitat de l'amor. L'amistat amb Jesús suposa arribar a donar la vida. «Ningú no té un amor més gran —diu Jesús— que el qui dona la vida pels seus amics» (Jn 15,13). L'alegria de l'Evangeli neix de la confiança de saber que Déu ens estima. Assumim els desafiaments del nostre temps, ens fan més sensibles al dolor dels qui sofreixen.

El camí cap a Pasqua, doncs, conté aquest clima i demana gestos d'amistat, després d'entendre què vol que tinguem clar. El camí es farà si fem el mateix que Jesús: «rentar els peus» i «partir el pa», amb tot el que això significa. Dos gestos que seran definitius per al cristià que vol que l'experiència pasqual —que és el pas de la mort a la vida— sigui una constant en la seva vida.

Certament que el camí que feu Jesús ell tot sol el va seguir, però el va fer per tots nosaltres... És el camí que jo he de fer i que ningú no pot fer per mi, ans l'he de fer amb tots vosaltres... Un camí que Jesús, des del principi i per a la seva encarnació, ha fet i vol seguir fent amb tots nosaltres. Fem-li confiança!

Frontera Sud: on naufraguen els

L'Església demana acollir, protegir, promoure i integrar els migrants

Rosa María Jané Chueca

Arribar a Europa. Deixar enrere violència, pobresa, guerra, fam, desesperació... Només unes milles separen la dura realitat de «El Dorado» europeu. I aconseguir-ho a qualsevol preu encara que això suposi arruïnar la pròpia família o fins i tot perdre la vida en l'intent. És el que passa dia a dia, encara que no sempre ho reflecteixin els mitjans de comunicació, potser perquè ja ens hem avesat que el Mediterrani s'hagi convertit en un gran cementiri, com ho denuncia el papa Francesc.

La Comissió Espanyola d'Ajuda al Refugiat ha elaborat l'informe *Els murs invisibles darrere la Frontera Sud*, que revela que l'any 2017 van arribar a les costes espanyoles 22.000 migrants, dels quals 223 van morir. Aquesta xifra suposa que Espanya ha passat a representar el 13% de les arribades irregulars per mar a la Unió Europea davant del 2% del 2016. És a dir, s'han triplicat les pateres. També confirma que les arribades a Espanya s'han incrementat en un 165% enfront de les de Grècia i Itàlia. Dit d'una altra manera: rutes més perilloses i vulneració de drets humans.

Gabriel Delgado, director del Secretariat de Migracions Cadis i Ceuta, ens comenta que estem parlant d'una «immigració de la desesperació que somia a passar i no sap com». Per això, aquesta Església local «està intentant d'oferir una mà fraterna i el rostre més humanitari i acollidor als migrants que arriben per la frontera, amb una atenció preferent per atendre i acompanyar els més vulnerables i desvalguts». Alhora, està molt atenta al que passa a tots dos costats de la Frontera Sud, «on sempre hi ha el risc de la vulneració de drets i hi ha moltes situacions de dolor i de patiment. En aquest punt l'Església sempre ha d'oferir una veu profètica en la defensa del respecte als drets de les persones. Hem de defensar que els immigrants siguin vistos i tractats com a persones».

A Delgado el preocupen les pèrdues de vides humanes, i subratlla que «no podem restar impassibles davant del que està passant. Les morts i les tragèdies dramàtiques al Mediterrani qüestionen el nostre món i la nostra manera de viure i s'han convertit en un autèntic escàndol». Per això considera que «una prioritat fonamental a la Frontera Sud és evitar les tragèdies i les morts, hem d'exigir a la Unió Europea i a tots els governs respectius que posin en marxa tots els mitjans i instruments». D'altra banda, denuncia que les tanques de Ceuta i Melilla «s'han convertit en les tanques que separen els pobres dels rics. A la frontera no tot s'hi val, hi ha línies roges que no es poden traspasar i són el respecte sagrat als drets humans de les persones. La dignitat i els drets humans han de ser inviolables, també a les fronteres;

El drama de les pateres no cessa.

GABRIEL DELGADO
«A la frontera no tot s'hi val, hi ha línies roges que no es poden traspasar i són el respecte sagrat als drets humans»

JOSÉ LUIS PINILLA
«Les màfies són un complex sistema caracteritzat per l'abús i la corrupció i, en part, són criatura nostra»

SANTIAGO AGRELO
«Els emigrants són el Senyor que truca a la porta i ens demana ajuda; són ocasió inesperada i sorprenent que se'ns dona d'acollir Déu»

quan s'infringeixen, contravenen la normativa europea».

Impunitat de les màfies

Clama al cel la impunitat amb què les màfies fan negoci amb el tràfic de persones. En aquest sentit, el director de Migracions de la Conferència Episcopal Espanyola, José Luis Pinilla, considera que aquestes màfies «són un complex sistema caracteritzat per l'abús i la corrupció i, en part, són criatura nostra. L'absència d'un marc de gestió internacional de les migracions que habiliti vies legals i segures per a la mobilitat humanitària i l'èmfasi europeu a frenar arribades a qualsevol preu ha fet que la immensa majoria de les persones no trobin formes per moure's i arribar legalment». Així, «mentre les polítiques se centrin només en el tancament de fronteres, el negoci continuarà sent lucratiu».

L'arquebisbe de Tànger, Santiago Agrelo, també opina que les màfies continuaran si els governs no fan política migratòria respectuosa amb els drets dels pobres: «Les màfies són filles de la política: d'una política iniqua, interessada, irracional i criminal. Polítics i informadors desvien cap a les

drets humans

En primer pla

màfies l'atenció que la societat hauria de fixar en les opcions polítiques, veritables responsables del patiment i de la mort dels pobres en el camí de l'emigració. La pregunta no és "fins quan les màfies", sinó "fins quan aquesta política mafiosa, egoista, depredadora i criminal".»

Canviar la política migratòria actual suposa, en paraules de Pinilla, « cercar i treballar per entendre què està passant i preguntar-se què podem fer per abordar les migracions globals a curt, a mitjà i a llarg termini. Més que política migratòria de defensa, cal implementar polítiques d'integració i, sobretot, polítiques de cooperació i desenvolupament. Les persones arriben perquè existeixen encara causes que expulsen les persones».

Mons. Agrelo parla des de la indignació, «per no dir que ho faig des de la ira: la política s'ha dedicat, es dedica encara i de manera salvatge, a desacreditar els emigrants, a criminalitzar-los, a pintar-los com monstres perquè se'ns faci desitjable més que no pas tolerable el seu rebuig, el seu sofriment, la seva eliminació. S'ha fet i s'està fent política contra els immigrants».

L'arquebisbe de Tànger no es mossega la llengua en assegurar que «quan la realitat sepulta sota una muntanya de morts la futilitat de les nostres raons, aleshores diem que els emigrants haurien d'acollir-se als camins legals per emigrar. I la indignació em fa cridar que aquests camins no existeixen, que la política no ha volgut obrir-los mai, i que és un sarcasme dir als que moren per caminar que els

Menors i víctimes del tràfic

Un aspecte especialment dolorós de la migració forçosa és la situació dels menors i de les dones víctimes del tràfic sexual. Segons Santiago Agrelo, «aquesta situació és l'evidència de la deixadesa de responsabilitats per part de la política i, per què no dir-ho, també per part de la societat, i per no deixar de mirar cap a casa nostra, també per part de les comunitats eclesials. Molts menors són carn de carrer i de frontera, candidats a perdre's al carrer o perdre la vida a la frontera».

Per a José Luis Pinilla, els menors i les dones són els més vulnerables en aquest tràfic humà. Per això, a la Comissió episcopal de Migracions s'ha creat un organisme per coordinar l'acció eclesial d'aquests col·lectius (<http://cem-noalatrata.org>), que funciona en xarxa amb moltes institucions dedicades a lluitar contra aquesta esclavitud. Pinilla denuncia que «es posen moltíssimes traves per brindar protecció als menors estrangers no acompanyats. I contra el tràfic sexual és molt difícil lluitar, perquè genera un dels negocis econòmics més grans del món en mans de màfies perilloses i amenaçants, fins i tot als països d'origen».

El director de Migracions de la Conferència Episcopal destaca que «les víctimes del tràfic sexual són invisibles en la nostra societat. A pesar dels esforços públics i privats no estem sent capaços de fer front a aquesta tragèdia. Les víctimes se'ns escapen i desapareixen en la majoria de casos. El tràfic és la violència més gran contra les dones i ningú no en vol parlar».

En aquest sentit, Pinilla anima a acompanyar el projecte de Nacions Unides per a aquest any, que consisteix en l'adopció de dos pactes globals sobre migrants internacionals i refugiats, «en què el Papa ha suscitat incorporar vint punts imprescindibles que ens impliquen a tots. Es tracta de reglar en dret les migracions de manera segura sense màfies i sense menysprear els drets humans i la dignitat de refugiats i víctimes del tràfic».

hauria anat millor si haguessin mort asseguts». Sense perdre l'esperança, afirma: «Tant de bo es comencés a fer política migratòria, que respectés els drets dels pobres a emigrar, o millor encara, que situés els pobres en condicions dignes, que fes possible l'exercici del seu dret a no emigrar.»

El compromís de l'Església

En el seu missatge per a la Jornada Mundial de l'Emigrant i del Refugiats d'aquest any, el Papa demanava «acollir, protegir, promoure i integrar» aquests col·lectius. En el cas de la diòcesi de Cadis i Ceuta, aquesta petició es tradueix en una doble direcció. «D'una banda», indica Gabriel Delgado, «la nostra missió és acompanyar i prestar una atenció humana i pastoral als que conviuen amb nosaltres. A les ciutats i barris conviuen i treballen migrants procedents de moltes nacionalitats, amb una presència plural i variada molt enriquidora per a tots».

D'altra banda, des del Secretariat de Migracions d'aquesta diòcesi del sud, s'ofereixen recursos i s'anima comunitats i agents pastorals que s'impliquin en l'atenció a migrants per aconseguir així una bona integració.

En el cas de l'Església de Tànger, la diòcesi sempre s'ha ocupat dels migrants, però en els darrers anys aquesta atenció s'ha tornat prioritària «perquè la seva situació s'ha fet cada

cop més precària i les seves necessitats estan més a la vista», ens explica Mons. Agrelo. Aquest compromís implica «que ens enfrontem a tota pretensió de justificar guerres, conflictes, violències; a tota forma d'explotació, d'esclavatge, d'oblit o negació de la dignitat de la persona humana; a l'enriquiment dels uns a costa de l'empobriment dels altres; a l'espoli d'uns països per part d'uns altres; al sistema ideològic que supedita la dignitat de les persones a raons de seguretat o de benefici econòmic».

L'arquebisbe de Tànger encara va més enllà quan demana «que fem front a una religiositat que adorm les consciències, incapaç de posar en relació la vida personal amb la fe en Crist i l'amor als germans, la comunió amb Crist i la comunió amb els pobres». I anima a «denunciar la hipocresia que alimenta les nostres massives manifestacions de dol per les víctimes del terrorisme a les ciutats d'Europa o dels Estats Units, mentre la mort de milers de persones als camins dels pobres ens deixa a tots indiferents».

A Tànger l'Església compta amb un servei permanent d'atenció als emigrants perquè «els emigrants són fills per als quals Déu reclama l'atenció més gran; són la nostra pròpia carn», constata Mons. Agrelo, «són el cos de Crist; són el Senyor que truca a la porta i ens demana ajuda; són ocasió inesperada i sorprenent que se'ns brinda d'acollir Déu».

Un centenar de persones resen a la platja de Zahora (Cadis) en memòria del petit Samuel, ofegat a les costes espanyoles.

#DefendiendoAMaleno

Quan salvar vides es converteix en delicte

Helena Maleno amb el sacerdot Mussie Zerai. / Mundo Negro

Rosa María Jané Chueca

L'activista i periodista Helena Maleno ha rebut, juntament amb el sacerdot eritreu Mussie Zerai, el premi Mundo Negro a la Fraternitat 2017 per la seva tasca amb els migrants que intenten arribar a Europa pel Mediterrani.

Maleno és especialista en les migracions i tràfic de persones i ha impulsat el naixement de Caminando Fronteras, una xarxa formada pels mateixos migrants, personal sanitari, treballadors socials, educadors i advocades. Actualment viu a Tànger i fa servir les xarxes socials per alertar Salvament Marítim quan rep trucades d'auxili des de les pasteres. La seva activitat a favor dels migrants li ha suposat haver patit intimidacions, amenaces i fins i tot, una acusació de tràfic de persones per part de la justícia marroquina.

#DefendiendoAMaleno és una campanya de solidaritat amb l'activista espanyola, que compta amb el suport de Càritas espanyola, Confer, Justícia i Pau, el Secretariat de la Comissió Episcopal de Migracions i el sector social de la Companyia de Jesús. Aquestes entitats, que formen la xarxa Migrants amb Drets, subratllen que «Espanya està darrere la investigació judicial al Marroc. El Ministeri de l'Interior va elaborar un informe el 2016 acusant Maleno d'un possible delicte de tràfic de persones, informe que van enviar a la Fiscalia espanyola i al Marroc sol·licitant que l'investiguessin. La Fiscalia espanyola va arxivar el cas el 2017 entenent que les seves trucades salven vides i que salvar vides no és delicte.

Sorprenentment, les autoritats espanyoles no van comunicar al Marroc la decisió de la Fiscalia i el seu desinterès per continuar la investigació judicial que la policia havia sol·licitat.

L'arquebisbe de Tànger, Santiago Agrelo, ens explica que «des que conec l'Helena, i la conec des que vaig arribar al Marroc el 2007, sempre ha treballat per ajudar els pobres. El 2007 era voluntària a la Càritas de la catedral, i quan anys després ho va deixar, va continuar la seva feina humanitària a Caminando Fronteras». Mons. Agrelo desconeix els motius pels quals l'Helena ha estat duta davant de la justícia i troba xocant l'acusació: «Tràfic de persones! Puc imaginar que demà, a tots els que procuren fer menys penosa la supervivència dels emigrants al Marroc se'ls acusi de tràfic de persones, o d'instigació a la clandestinitat o d'enaltiment de la il·legalitat...»

El director de Migracions de la Conferència Episcopal Espanyola, José Luis

Pinilla, està convençut que l'intent de criminalitzar l'activista «és un "avis a navegants", és posar por al cos; saber que els que defensen els emigrants estem en el punt de mira, farà que molts s'ho repensin... I farà frenar les arribades a qualsevol preu, encara que sigui a costa d'impedir les trucades de l'Helena a Salvament Marítim i, amb això, farà augmentar el perill de morts al mar. No trafica, salva vides». I afegeix: «Són testimonis incòmodes com el d'Oscar Camps, de Proactiva Open Arms, que fa poc em deia que l'objectiu no era cap altre que "generar un corrent d'opinió contra les ONG", perquè deixen en evidència una operació de salvament integral.»

Per a Càritas espanyola i les altres entitats eclesials que fan costat a Maleno, el problema és que «la política migratòria a les nostres fronteres posa el focus a frenar les arribades». «La solidaritat és perseguida i és castigada, si no, com entenem el setge patit per les ONG de rescat al Mediterrani?»

Per això, defensen que «Espanya ha de mantenir les operacions de recerca i rescat per continuar salvant vides i la col·laboració amb aquest fi d'Helena Maleno ha estat clau aquests anys. Salvar vides, no el control de les fronteres, ha de ser la prioritat a l'Estret. Les nostres entitats consideren que a la defensora dels drets humans Helena Maleno la persegueixen per fer el més genuí i autèntic que pot fer un ésser humà: salvar vides. Ella ho fa mentre n'hi ha d'altres que les abandonen».

MIGRANTS AMB DRETS

«La política migratòria a les nostres fronteres posa el focus a frenar les arribades»

Tanquem els CIES

Helena Maleno coneix bé la realitat dels Centres d'Internament d'Estrangers (CIEs), on ha dut consol i ajuda. La seva petició perquè aquests centres tanquin, s'afegeix a moltes altres veus que reclamen el mateix.

El director del Secretariat de Migracions Cadis i Ceuta, Gabriel Delgado, revela que «fa més de deu anys que acompanyem els migrants que hi ha internats o detinguts als CIE. No hi ha cap causa que pugui justificar la naturalesa i l'existència dels CIE». Considera que «em sembla cruel que migrants que acaben de patir una tragèdia al mar en què han perdut amics o familiars, tan bon punt arriben a port siguin traslladats i tancats al CIE». Fruit de la seva experiència, pot assegurar que «he vist plorar de pena aquests nois i me'ls he trobat desfets i destrossats enmig d'aquella soledat. La majoria de juristes en estrangeria entenen que hi ha altres opcions més dignes i humanes per tractar aquestes situacions».

En paraules de José Luis Pinilla, la majoria d'expedients per estada irregular s'haurien de finalitzar amb una sanció econòmica, no amb l'internament als CIES, al qual es recorre sistemàticament. També apunta que no s'haurien de barrejar als mateixos centres persones acabades d'arribar de manera irregular amb les que «tenen arrelament a Espanya però no han pogut aconseguir els papers o els han perdut, ni amb les que procedeixen de la presó per ser expulsades: són tres situacions tan diferents que demanen respostes diferents».

I, finalment, denuncia els diners que es gasten en els CIES: «Es podrien invertir en altres polítiques i mesures d'acollida i integració. Evitant patiments inútils i sent més eficaços a mitjà termini. S'ha de permetre una oportunitat a qui arriba, i si no la troba, invertir molt més en les devolucions voluntàries assistides. La repatriació forçada ha de ser l'últim recurs, una cosa excepcional».

Francesc anima a deixar-se estimar per Déu

Presideix la jornada «24 hores per al Senyor»

Agències

Ciutat del Vaticà

El divendres 9 de març el Papa va presidir la celebració penitencial a la basílica de Sant Pere, en el marc de la jornada «24 hores per al Senyor». En l'homília, va recordar que l'amor de Déu «no coneix límits ni fronteres, no té aquests entrebancs que nosaltres, en canvi, solem posar a una persona per por que ens prengui la llibertat». Així mateix, va assenyalar que el pecat «té com a conseqüència allunyar-se de Déu», però «això no significa que Ell s'allunyi de nosaltres».

Per a Francesc, «la condició de feblesa i confusió en què el pecat ens situa, constitueix una raó més perquè Déu estigui a prop nostre. Aquesta certesa ens ha d'acompanyar sempre a la vida». Per això, va fer una

crida a viure «amb l'esperança que no serem mai privats del seu amor, malgrat qualsevol pecat que hàgim comès rebutjant la seva presència en la nostra vida».

Segons el Pontífex, «que difícil que és deixar-se estimar de debò! (...) Demanem al Senyor la gràcia de conèixer la grandesa del seu amor, que esborra tots els nostres pecats. Deixem-nos purificar per l'amor per reconèixer l'amor veritable».

D'altra banda, el Papa va rebre els participants del XXIX curs sobre el Fur Intern. Als sacerdots confessors els va demanar que «siguin testimonis de la misericòrdia i que escoltin amb

humilitat els joves i la voluntat de Déu vers ells, sent sempre respectuosos de la consciència i de la llibertat de qui s'acosta al confessional, perquè Déu mateix estima la seva llibertat». Precisament, Francesc ha encarregat a quinze estudiants de Secundària i universitaris les meditacions del tradicional Via Crucis del Divendres Sant al Colosseu romà.

A més de la celebració penitencial, un altre moment important de l'agenda papal va ser la visita de Francesc a la Comunitat de Sant'Egidio amb motiu del 50è aniversari. «Sigueu sempre de Crist en la pregària, en l'atenció dels vostres germans més

PAPA FRANCESC

«El pecat té com a conseqüència allunyar-se de Déu, però això no significa que Ell s'allunyi de nosaltres»

petits, en la recerca de la pau, perquè Ell és la nostra pau», els va dir Francesc. I va afegir: «Tingueu sempre el cor obert, obert a tothom!», i va expressar el desig que aquest aniversari suposi una «nova audàcia per a l'Evangelí».

En un altre ordre de coses, el Papa ha autoritzat a la Congregació per a les Causes dels Sants la promulgació dels decrets relatius a la canonització de Pau VI i Óscar Romero. Així mateix, el Vaticà ha fet saber que el tema del Sínode dels Bisbes per a l'Amazònia l'octubre del 2019 serà: *Amazònia: nous camins per a l'Església i per a una ecologia integral*.

Adeu al cardenal Lehmann i a Mons. Yanes

Agències / Madrid

El cardenal Karl Lehmann, bisbe emèrit de Magúncia (Alemanya), va morir l'11 de març. Va ser ordenat sacerdot el 1963 i va obtenir els doctorats en Filosofia i en Teologia a la Universitat Pontifícia Gregoriana de Roma. El 1983 va ser nomenat bisbe de Magúncia. Va ser president de la Conferència Episcopal Alemanya durant 20 anys. El 1991 va ser secretari especial de la I Assemblea Extraordinària per a Europa del Sínode dels Bisbes. Va ser creat cardenal per Joan Pau II. Va participar en els conclave que van escollir Benet XVI i Francesc. Considerat un gran teòleg, es va involucrar profundament en el diàleg ecumènic.

Dos dies abans, el 9 de març, moria l'arquebisbe emèrit de Saragossa, Elies Yanes, als 90 anys. Va ser ordenat sacerdot al Congrés Eucarístic de Barcelona. Va ser auxiliar d'Oviedo i arquebisbe de Saragossa. A la Conferència Episcopal va ser president, vicepresident i secretari general i va presidir diverses comissions episcopals. També va ser vicepresident de la Comissió de Conferències Episcopals dels països de la Unió Europea. L'actual arquebisbe de Saragossa, Mons. Vicente Jiménez, ha destacat que va ser «un pastor fidel i prudent que va estimar el poble d'Aragó».

Església en sortida

Mares amb la Mare de l'Església

El papa Francesc ha instituït formalment la festa de Maria, Mare de l'Església, el dilluns després de Pentecosta. S'aprofundeix en el misteri de la maternitat de Maria, no només pel que fa a Jesús i a Joan al peu de la creu —«Aquí tens el teu fill. Aquí tens la teva mare»—, sinó de tots els fidels que es converteixen en germans de Crist per l'acció de l'Esperit Sant. Ella exerceix com a mitjancera d'aquest Paràclit que inflama els cors dels deixebles quan pregunten després de la resurrecció del Senyor. I neix l'Església, en la qual Ella és una referència maternal perenne per als apòstols de tots els temps en la unitat i la missió.

Per a mi és molt bonic el misteri de la maternitat espiritual. És un do que, en una altra escala, han viscut també moltes santes —canonitzades o no— al llarg de la història de l'Església. Unides a Maria, han estat ocasió de

fe i lliurament a Jesucrist per a altres persones, a causa de les seves paraules i del seu testimoni de vida. No només els màrtirs dels primers segles, sinó també les fundadores, educadores, contemplatives, i per descomptat moltes mares de família que han «engendrat en la fe» els fills biològics.

I m'agradaria fer notar que moltes dones a l'Església poden viure aquesta maternitat a la manera de Maria. És una maternitat de «món nou». No pas possessiva, ni abocada a la satisfacció d'un desig personal o per evitar la soledat quan s'envelleix. És una maternitat en l'Esperit, totalment generosa, lliure d'egoïsmes, protagonismes o control. Ser mares amb la Mare de l'Església és engendrar en la fe fills que són ciutadans del Cel, com deia santa Teresina de Lisieux. Un do molt femení. Maria, Mare de l'Església, ens és també mestra en aquest art.

Leticia Soberón

Tarraconense

«Apòstols per als joves»

En el Dia del Seminari, descobrim els testimonis de Joan Roca, Lluís Vidal i Jordi Domènech

Macià Grau
Barcelona

Com cada any, l'arribada de Sant Josep suposa la celebració del Dia del Seminari, una jornada dedicada a recordar la importància de les institucions on es formen els futurs preveres de les nostres diòcesis.

El lema d'aquest any és «Apòstols per als joves», una elecció molt relacionada amb el Sínode dels Bisbes que es farà el proper més d'octubre i que tractarà el tema «Els joves, la fe i el discerniment vocacional». Aquestes tres paraules defineixen a la perfecció el que significa el Dia del Seminari, una festa dedicada a tots als joves seminaristes que precisament gràcies a la fe han sentit la crida de Déu i han trobat la seva vocació sacerdotal.

El col·lectiu dels joves, com va mostrar una enquesta recent realitzada per la Conferència Episcopal Espanyola, no se sent comprès per l'Església en el 54% dels casos. Aquesta xifra podria semblar alarmant, però això no ha de fer que oblidem que el Senyor continua actuant amb força, cridant molts joves a la vida consagrada. Aquest és el cas de Jordi Domènech, Lluís Vidal i Joan Roca, seminaristes que ens porten el seu testimoni de com respondre a Déu amb els braços oberts, i ens ajuden a comprendre que un rejuveniment de l'Església és possible.

Per iniciar el curs els seminaristes de Barcelona i Sant Feliu van fer una excursió a Tartera. / Seminari Conciliar de Barcelona

JOAN ROCA

23 anys

SEMINARI DIOCESÀ DE TERRASSA

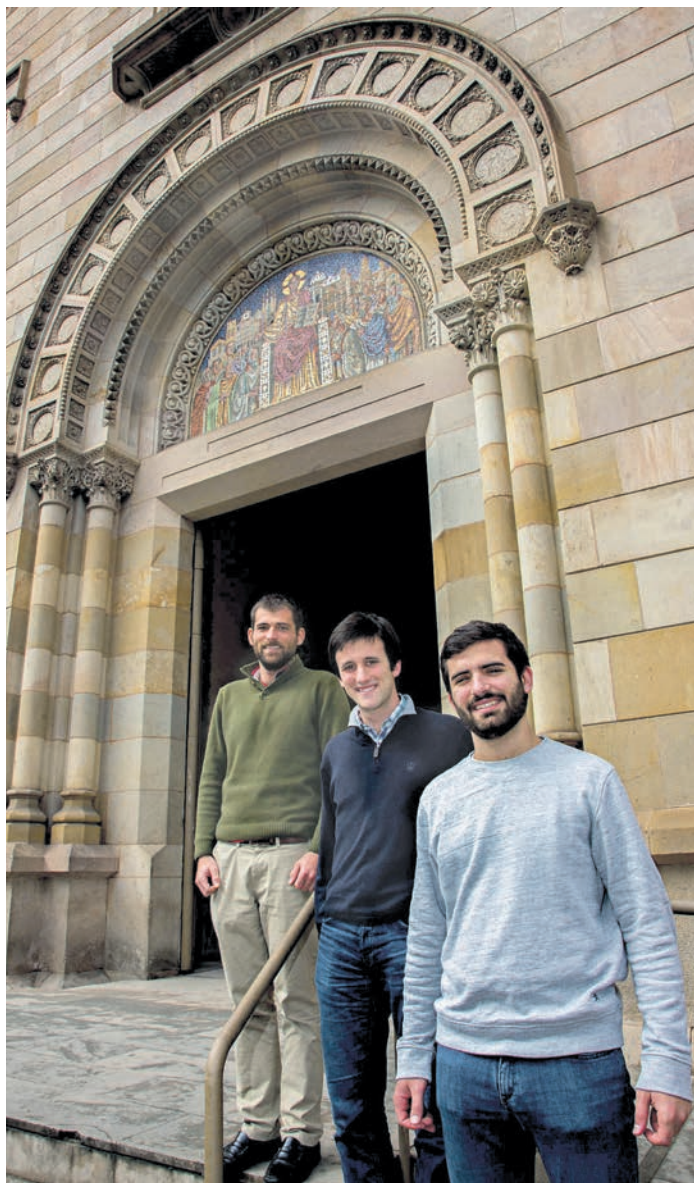
«En veure la creu vaig pensar que el Senyor va morir per mi i que jo ho havia de deixar tot per ell»

En Joan Roca té 23 anys i és de Terrassa. Ell és el clar exemple d'aquesta renovació, ja que és un dels cinc nous seminaristes que han entrat aquest any al Seminari diocesà de Terrassa, i el més jove dels nostres testimonis.

El seu camí vocacional li ha arribat gradualment, començant a la infantesa, moment en què es va plantejar per primera vegada el sacerdoti: «Amb 13 anys, estava al Santíssim fent una estona de pregària, i en veure la creu vaig pensar que el Senyor va morir per mi i que jo ho havia de deixar tot per ell.» Amb l'arribada de l'adolescència li va marxar la idea del cap temporalment, fins que finalment es va decidir: «Vaig començar a estudiar Disseny i volia acabar la carrera i les meves coses, però el Senyor no afluixa i no vaig ser feliç fins que vaig fer el pas i vaig escoltar la seva crida.»

Actualment, gràcies a haver escoltat aquesta crida, és un nou «apòstol per als joves», que amb la seva experiència pot entendre millor que ningú per què hi ha tants joves que no se senten compresos per l'Església. «Jo crec que hi ha una falta de coneixement de l'Església, ja que des de fora sembla que tot siguin normes que ens diuen «no», però si ens apropem i dediquem un petit esforç a buscar la veritat veiem que és al revés, que és un sí a tot.»

La seva proposta per aconseguir que els joves s'apropin a l'Església passa per canviar a un idioma que sigui més proper a aquest col·lectiu, com és el de la música: «A l'Església toquem amb la guitarra de manera molt elaborada, hi ha grups de música nous que fan música molt bona i adaptem la música per fer-la més dinàmica i així apropar-la més als joves.»

En Joan, el Lluís i el Jordi estudien a la Facultat de Teologia de Barcelona. / Agustí Codinach

LLUÍS VIDAL

24 anys

SEMINARI MAJOR INTERDIOCESÀ

«Els seminaristes estem en mans de Déu i del que ens demani, que es tradueix en el que el bisbe demani a cadascú»

El nostre segon testimoni també va sentir la crida del Senyor des de petit, tot i que no va ser fins fa 3 anys que va ingressar al Seminari Major Interdiocesà, on actualment conviu juntament amb 23 seminaristes més d'arreu de Catalunya. Ell és el Lluís Vidal, de 24 anys, d'Igualada i llicenciat en Filosofia.

En Lluís ens explica que va viure un moment determinant que el va fer decidir a entrar al Seminari: «Parlant amb un sacerdot em va preguntar si m'havia plantejat mai ser mossèn, i això em va deixar descol·locat. A partir d'aquest moment la pregunta em va anar rondant el cap i pensant-ho molt i amb la pregària vaig veure que aquest era el camí que el Senyor havia pensat per a mi.»

En Lluís també té l'esperança d'aconseguir un rejuveniment de l'Església, un procés que segons ell passa per «fer una proposta als joves d'una vida radical, d'una vida entregada», una vida de la qual ens aconsella que hem de donar exemple: «Nosaltres mateixos hem de viure d'aquesta manera entregada, sense por d'explicar

Església a Catalunya

Tradicions

Fra Valentí Serra
de Manresa
Arxiver dels
caputxins

El patronatge de Sant Josep

Cada any, el dia 19 de març celebrem la solemnitat de Sant Josep i, habitualment, sol ser un petit parèntesi dins de la Quaresma, puix que ens permet de trencar les abstinències quaresmals amb la possibilitat de degustar, a taula, algunes menges més saboroses, com ara la crema, o «menjar groc», que és un deliciós un plat de postres particularment agraciat amb aquell regust de la pela de llimona i de la canyella!

Sant Josep, espòs de la Maria, la Mare de Déu, i pare putatiu de Jesús, el Messies, era del llinatge de David i és directament esmentat a la Sagrada Escripura en els «Evangelis de la Infància».

Atès el seu capteniment d'home bo i just, és anomenat per la tradició eclesial «el sant del silenci». L'any 1870 el papa Pius IX el declarà patró de l'Església universal, ja que aquesta és també «cos de Crist» i Sant Josep continua custodiant i salvaguardant aquest «cos místic de Crist» des del cel.

Segons el calendari de la litúrgia copte, ja des del segle VIII es retia culte a Sant Josep el dia 20 de juliol, però en el segle XV la litúrgia romana optà per col·locar la seva festa en el dia 19 de març; una festa que l'any 1621 la feu obligatòria per a tota l'Església el papa Gregori XV i que, a través de la pastoral dels carmelites descalços es popularitzà enormement aquesta festa josefina, tant, que a casa nostra als esmentats frares carmelites el poble en deia els «josepets». En efecte, a Catalunya la celebració popular de Sant

Josep assolí un gran relleu com ara a Alcanó, Bot, Castellet i la Gornal, Castellterçol, Gironella, la Llagosta, Mollerussa, Montferrer, el Soleràs, Solsona i Tortosa i, àdhuc, amb la celebració de la festa major a Llívia i a Picamoixons, tal com es recull a les pàgines del popular *Calendari de l'Ermità*.

Sant Josep és l'advocat de la «bona mort» i és el patró d'artesans i fusters i, sobretot, dels pares de família i, per aquesta raó, el dia 19 de març se celebra «el dia del pare». Antigament, els fusters, el vespre del dia de Sant Josep solien treure al carrer els encenalls i les restes de fusta sense ús i en feien una foguerada per celebrar al carrer la seva festa gremial; foguera que, segurament, sigui l'origen de les famoses Falles de València.

Gravat popular de Sant Josep.

Els tres seminaristes van sentir la crida del Senyor molt aviat. / Agustí Codinach

la nostra experiència de Déu, hem de ser valents i exposar el que creiem sense por, ja que si la gent veu persones entregades i convençudes també s'hi apuntarà».

En el seu cas, aquesta vida exemplar es basa en una entrega total a Déu, que ell acull amb els braços oberts: «Els seminaristes estem en mans de Déu i del que ens demani, que es tradueix en el que el bisbe demani a cadascú.»

JORDI DOMÈNECH

28 anys

SEMINARI CONCILIAR DE BARCELONA

«Els joves poden començar per estimar més els seus pares, els seus amics, i s'acabaran trobant amb Déu i l'Església»

El darrer testimoni, el Jordi Domènech, és de Barcelona i ens aporta un punt de vista més experimentat com a seminarista, ja que està cursant el quart curs al Seminari Conciliar de Barcelona i Sant Feliu de Llobregat. Té 28 anys i va entrar al Seminari en finalitzar la carrera d'Enginyeria industrial.

El Joan, el Lluís i el Jordi són tres testimonis de joves que han respost a la crida de Déu, i és per aquest motiu que hem volgut trobar-nos amb ells, «Apòstols per als joves», perquè ens expliquessin el seu exemple en un dia tan important com és el Dia del Seminari. Preguem especialment en aquesta jornada perquè el seu testimoni i els seus consells preparin el terreny a Déu per conrear noves vocacions sacerdotals.

Tot i portar quatre anys estudiant, el Jordi confessa que com molts altres joves, ell no es sent comprès per l'Església en certs aspectes, però sap quina és la solució per superar-ho: «S'ha de tenir paciència, perquè moltes vegades passem per estats en què no veiem la realitat en tota la seva dimensió, principalment a la joventut, però hem de fixar-nos en el missatge principal que és el de l'amor.» Precisament, és en l'amor on veu la manera més clara d'apropar-se als més joves, ja que segons ell «poden començar per estimar més els seus pares, els seus amics, i s'acabaran trobant amb Déu i amb l'Església.»

El Jordi va sentir la primera crida al sacerdoci a segon d'ESO, amb la visita del papa Benet XVI a Barcelona, però no ho va dir mai a ningú fins que va decidir entrar al Seminari en acabar la carrera, als 25 anys.

Actualment està vivint en primera persona el procés de rejueniment de l'Església a través del Seminari, i en un to serè que transmet molta confiança, ens explica el que ha vist aquests quatre anys: «Ha crescut el nombre de seminaristes, i som gent que tenim molt clar per què estem al Seminari i a tot el que renunciem, ja que som gent d'aquest segle que hem anat a la universitat, tenim amics a fora... tenim un missatge molt atractiu a transmetre i això es notará en un cert rejueniment.»

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826

Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

Tarraconense

La missa d'acció de gràcies va ser presidida pel cardenal Omella i concelebrada per la major part de bisbes de Catalunya.

Cinquantè aniversari de la Facultat de Teologia de Catalunya

Joan Planellas i Barnosell

Degà de la Facultat de Teologia de Catalunya
Fotos: Agustí Codinach

El dia 7 de març del 1968, coincidint amb l'antiga festa de Sant Tomàs d'Aquino, era erigida canònicament per la Santa Seu la Facultat de Teologia de Barcelona. Això vol dir que el propassat 7 de març ha complert 50 anys. El desig creixent de dotar Catalunya d'una institució eclesiàstica d'estudis teològics que correspongués al seu nivell cultural i a la seva importància social i política, i que respongués alhora a les seves peculiaritats històriques i actuals, va intensificar el treball promotor, ara fa cinquanta anys, d'una Facultat de Teologia a partir de dues institucions ja existents: el centre d'estudis teològics de Sant Cugat del Vallès, regentat per la Companyia de Jesús, i el Seminari de Barcelona. En aquells moments, l'arquebisbe de Barcelona era Mons. Marcelo González i el preposit general de la Companyia de Jesús era el P. Pedro Arrupe. Aquest procés va originar una configuració de

la Facultat de Teologia de Barcelona en dues seccions: la Secció Sant Francesc de Borja, amb seu a Sant Cugat, i la Secció Sant Pacià, amb seu a Barcelona. El propòsit de les dues seccions fou, des del començament, la col·laboració mútua i arribar a una reunió de totes les forces que treballen a Catalunya en el camp teològic i en les altres ciències afins.

Més tard, concretament el curs 1984-1985, desaparegueren les dues seccions i es formà un claustre de professors unitari, passant-se a anomenar Facultat de Teologia de Catalunya, promoguda pels bisbats amb seu a Catalunya, la Companyia de Jesús i la Unió de Religiosos de Catalunya. La progressiva concentració a la Facultat de Teologia dels professors i dels alumnes de gairebé tots els seminaris i cases d'estudi de religiosos permeté aglutinar tot un treball d'investigació, docència, col·laboració amb les Esglésies particulars i amb l'Església universal, fent-se visible la identitat de la Facultat de Teologia com una aportació de qualitat universitària en l'àmbit eclesial, cultural i polític de Catalunya, al servei específic del diàleg entre la fe i la cultura.

Darrerament, la Facultat ha estat

incorporada a l'Ateneu Sant Pacià, institució acadèmica de grau superior per a les ciències eclesiàstiques i les que hi estan relacionades, canònicament erigit per mitjà del Decret de la Congregació per a l'Educació Catòlica d'1 d'octubre de 2015. La finalitat de l'Ateneu Sant Pacià és aglutinar les Facultats Eclesiàstiques de Teologia de Filosofia i d'Història, Arqueologia i Arts Cristianes Antoni Gaudí i, si escau, altres institucions acadèmiques de grau superior per a les ciències eclesiàstiques que poguessin sorgir.

La Facultat de Teologia ha estat la Facultat mare de totes aquestes institucions acadèmiques. De fet a l'any 1988, a partir del Departament de Filosofia de la Facultat de Teologia, es creà la Facultat de Filosofia de Catalunya; i, a partir del Departament d'Història es creà l'any 2014 la Facultat Antoni Gaudí. Però, a més, de la Facultat de Teologia n'han anat sorgint una munió de centres que encara actualment segueixen tutelats per la mateixa Facultat. Per ordre cronològic cal indicar, en primer lloc, el Centre d'Estudis Teològics de Mallorca, afiliat a la Facultat des de l'any 1971. Tot seguit, els dos instituts incorporats a la Facultat que imparteixen matèries de segon i

tercer cicle —licenciatura o màster i doctorat—, d'una banda l'Institut de Teologia Fonamental, amb seu a Sant Cugat i erigit l'any 1985, i, de l'altra, l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona, creat un any més tard. Finalment, a partir de l'any 1996, foren creats sis Instituts Superiors de Ciències Religioses repartits per la geografia de Catalunya i Mallorca, alguns d'ells provinents d'instituts diocesans de teologia ja existents: l'any 1996, es crearen els instituts de Tarragona, Girona, Lleida, Vic i Mallorca i, un any més tard, el de Barcelona, tots ells vinculats a la Facultat de Teologia. Amb la creació d'aquests instituts s'obria àmpliament l'oferta teològica dirigida especialment als laics.

La Facultat de Teologia de Catalunya se sent orgullosa d'aquests 50 anys i del servei que ha prestat a les Esglésies amb seu a Catalunya i Mallorca. No podem obviar que aquesta institució acadèmica és fruit del Concili Vaticà II. Neix en l'immediat postconcili, quan els projectes eren de posar una Església més al dia, més propera a la realitat del món i de la cultura... amb diàleg amb el món i la ciència. L'esperit de la Facultat, malgrat les seves llums i ombres, sempre ha estat aquest.

De fet, el servei que la teologia ha de prestar en tot moment és fer significatiu l'acte de creure. En aquest sentit, la teologia és reflexió científica i, per tant, disciplina universitària, en tant que és conduïda críticament, és a dir, conscient dels seus pressupòsits i de les seves exigències, sempre en diàleg amb les altres ciències humanes. Per a aquesta comesa, ha d'oferir un mètode específic i presentar una reflexió sistemàtica, això és, orientada cap a una comprensió coherent i creïble de les veritats revelades en la seva relació amb el centre de la fe, que és el misteri de Déu.

Amb il·lusió renovada la Facultat de Teologia vol continuar prestant aquest servei eclesial, sempre en diàleg amb la cultura i el món d'avui, perquè, al capdavant, la seva finalitat última és posar-se al servei de l'home en la recerca del sentit últim de la seva vida.

Jornada commemorativa amb la presència de l'arquebisbe Ladaria

Carme Munté / Barcelona

El 7 de març, el dia exacte en què la Facultat de Teologia de Catalunya celebrava els 50 anys d'història, va tenir lloc la jornada commemorativa, presidida pel cardenal Joan Josep Omella. No hi van faltar la major part dels bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense, autoritats acadèmiques, professors i alumnes de l'Ateneu Sant Pacià, que des de l'any 2015 engloba les facultats de Teologia, de Filosofia i Antoni Gaudí.

Després de la missa celebrada a la capella del Seminari Conciliar de Barcelona, va tenir lloc l'acte acadèmic, que va comptar amb la lliçó de l'arquebisbe mallorquí Lluís F. Ladaria Ferrer, prefecte de la Congregació

L'arquebisbe Ladaria va parlar de teologia en el context universitari i cultural del segle XXI..

per a la Doctrina de la Fe. A partir del títol de la conferència, *Fer teologia en el context universitari i cultural del segle XXI*, l'arquebisbe Ladaria va fer una classe magistral sobre què és la teologia, quin és l'àmbit d'estudi dels teòlegs i la importància que estigui oberta i en diàleg amb el món. «La teologia ha d'estar oberta i en constant diàleg amb el món; en aquest sentit, ha d'ajudar l'Església a llegir els signes dels temps», va constatar el prefecte de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, que va culminar la seva dissertació desitjant llarga vida a la Facultat de Teologia de Catalunya i proposant-li com a criteris de renovació els que estipula el proemi de la recentment presentada constitució apostòlica *Veritatis gaudium*.

Barcelona

La mirada amical d'un bisbe

Els articles de Taltavull a «Catalunya Cristiana» condensats al llibre «Brots de vida»

Joan Andreu Parra
Fotos: Agustí Codinach

Una Església pobra, desposseïda de poder i amb capacitat d'assumir la confrontació. Aquest és el dibuix que va traçar el bisbe de Mallorca, Sebastià Taltavull, de l'Església que ell albira en la visita amical que va fer a Barcelona el 6 de març passat per presentar el seu darrer llibre, *Brots de vida* (Claret, 2018), al claustre de la basílica de la Sagrada Família.

En un diàleg franc amb el periodista Xavier Solà, Taltavull va recórrer a unes precises citacions de l'Evangeli per situar les coordenades: «Jesús ja ens va advertir de les temptacions: la primera és la d'abusar del que ets, la mundanitat espiritual de què parla el Papa; la segona és la de l'èxit, la del triomf; i la tercera és la del poder.» I va continuar recordant el que ja s'anticipava d'un Jesús infant: «Ja es diu a l'Evangeli que aquest noi [Jesús] donarà problemes i, certament, avui Déu genera indiferència i introduir l'estil de Jesús incomoda moltes persones que tenen altres interessos.»

Brots de vida és un recull de 87 articles i reflexions «amb una mirada esperançada a la vida quotidiana amb la lògica de l'Evangeli», va dir Solà. Són peces delicades que, setmanalment i amb la cura d'un orfebre, el bisbe Taltavull publica a *Catalunya Cristiana* des de l'any 2009, a la secció «Un nou llinar» (i que poden consultar-se en línia al blog del bisbe a la web de *Catalunya Cristiana*). Una secció el nom de la qual, com va recordar el director del setmanari, Jaume Aymar, prové d'un poema de Salvador Espriu.

El prelat de Mallorca convida, doncs, a afinar la mirada vers les coses més petites i els gestos més senzills: «Qui mira amb ulls nets, transparents, veu Déu.» Tal com va explicar en l'entrevista que li va fer Ràdio Estel el mateix dia de la presentació: «A mesura que estàs amb la gent i hi convius cada dia, vas descobrint els brots de vida. Pot fer l'efecte que a la nostra societat hi ha un ambient d'indiferència o de secularització, però potser és una impressió general i que domina perquè hi ha gent interessada que això sigui així. Però els qui ho veiem des de la fe estem descobrint molta més realitat que la

En la presentació van participar Sebastià Taltavull, Jaume Aymar i Xavier Solà.

El bisbe Sergi Gordo va dir que «el llibre de Taltavull ens crida a la conversió en clau de missió».

que apareix externament.»

En aquest punt, Taltavull va recordar que «hi ha una immensitat d'obra social que fa l'Església. Quan voltes pels pobles, les ciutats, i entres a les cases, a les famílies, o vas a col·legis, grups de parròquies, veus que aquests brots hi són, i molt. I això és una gran esperança». Preguntat per Aymar va coincidir amb el papa Francesc que la manera de caminar ha de ser sinodal: «La sinodalitat és la solució tant a ni-

vell familiar, de les parròquies, de les organitzacions. Vol dir caminar junts vers el bé comú, tots hem d'arribar-hi, malgrat et llevi protagonisme.»

La veta «franciscana»

Tal com va recordar el bisbe auxiliar de Barcelona Sergi Gordo hi ha un llibre que té ben subratllat, anotat i treballat «el bon bisbe i bon amic» Taltavull: es tracta de *L'alegria de*

l'Evangeli, del papa Francesc, el magisteri del qual sempre anota el bisbe mallorquí, com una constant, en tots els seus articles. «El missatge que el Papa ens dona parteix molt de la realitat, et sents acompanyat i ben interpretat, amb molta atenció al més feble i al més pobre. El Papa t'inspira, és l'Evangeli posat en rodanxes», va confiar Taltavull a Ràdio Estel.

Taltavull va endolcir la conversa amb tot d'anècdotes viscudes en primera persona, recollides des de l'actitud de l'observador amant: «A la vida passen tantes coses que, si estàs

atent, aprens tant» i, en aquest sentit, va admetre haver estat evangelitzat per persones no creients, com uns matrimonis que li van dir que la solució dels problemes del món rau en l'Eucaristia: «Si en la vida ordinària partíssim i repartíssim el pa i ens donéssim nosaltres mateixos, tots els problemes es resoldrien.» I va concloure: «L'Evangeli és el millor que tenim. No és un llibre, és una persona, és la Bona Notícia de Jesucrist.»

VEREMUNDO
velón veremundo lo mejor del mundo

Distribuidor exclusivo para España de
veremundo@veremundo.com - **www.veremundo.com**

FULGOR SERVICE SLABBINCK

Partida Fancaes, s/n. - Apdo. Correos 19 - 46860 ALBAIDA (Valencia) - Tel.: 962 900 971 - Fax: 962 901 362

Programació de Setmana Santa a Ràdio Estel

El cardenal Joan Josep Omella presidint la benedicció de Rams a la catedral de Barcelona. / Agustí Codinach

TRANSMISSIONS RELIGIOSES

DIUMENGE DE RAMS, 25 DE MARÇ

07.30 h **Laudes**

11 h **Benedicció de Rams i Missa**, des de la catedral de Barcelona

DIJOUS SANT, 29 DE MARÇ

07.30 h **Laudes**

19.30 h **Missa de la Cena del Senyor**, des de la catedral de Barcelona

DIVENDRES SANT, 30 DE MARÇ

08 h **Laudes**

15 h **Sermó de les 7 paraules**, des de la Catedral de Barcelona

17 h **Acte litúrgic de la Passió del Senyor**, des de la Catedral de Barcelona

DISSABTE DE GLÒRIA, 31 DE MARÇ:

08 h **Laudes**

22 h **Vetlla Pasqual**, des de l'abadia de Santa Maria de Montserrat

DIUMENGE DE RESURRECCIÓ, 1 D'ABRIL

08.30 h **Laudes**

11.30 h **Missa de Pasqua**, des de la catedral de Barcelona

PROGRAMES ESPECIALS

DIJOUS SANT, 29 DE MARÇ

21 h **Stabat Mater i Salve Regina dels germans Manel i Josep Pla**, per Raquel Ardueza, Pau Bordes i Orquestra Barroca Catalana, dirigida per Olívia Centurioni.

22 h **Clàssics en viu - Misteris de Setmana Santa**

DIVENDRES SANT, 30 DE MARÇ

9.30 h **Cants de Quaresma del pare Ireneu Segarra**, capella i escolans de Montserrat dirigits pel pare Ireneu Segarra. Enregistrament històric de l'any 1965.

19 h **Les 7 paraules de Jesús a la Creu**, amb Josep Lluís Socías.

20.30 h **Cant Gregorià al monestir de Poblet**, cor de monjos. Enregistrament històric de l'any 1965.

21 h **Concert homenatge Joan Carreras Dagàs**, amb les seves composicions creades a la Bisbal d'Empordà del segle XIX per a la parròquia de Santa Maria. Cor i Camerata Noves Veus amb Imma Presas, Imma Pascual (soprano) i Joan Rigort (baríton).

22 h **Clàssics en viu - Passió Sant Joan**.

DISSABTE DE GLÒRIA, 31 DE MARÇ:

21 h **Cant Gregorià a Montserrat**, cor de monjos i escolans. Enregistrament històric de l'any 1964.

«Crist a la Creu», de Carl Heinrich Bloch.

Rut, un relat fascinant de fe i humanitat (IV)

El desig de realització

Sentit matern de Noemí

El sentiment que mou Noemí quan pensa en el futur de les nores Orpà i Rut és profundament matern i caracteritzat per una precisa projectualitat. El sentit matern mou Noemí a projectar el que, en la cultura d'aquell temps i no solament d'aleshores, una mare volia per a les pròpies filles i que Noemí adreça a les nores com a auguri i auspic: «Que el Senyor us concedeixi la felicitat a casa d'un nou marit!» (1,9a). Aquest auguri condensa en ràpida successió els tres elements que Noemí creu que són els elements constitutius de la felicitat d'una jove: una «casa», un «marit» i el «repòs». El «repòs» que Noemí desitja a les nores és per a llur futur en tant que felicitat en el sentit més complet.

El capteniment de Noemí és genuïnament matern, perquè ella projecta per a les seves nores la seva completa realització i el poder atènyer una condició de serenitat que els garanteixi el futur i la multiplicació dels afectes. Per tant, no és convencional la qualificació de «filles meves» amb la qual Noemí s'adreça a les nores (1,12.13).

Saviesa materna de Noemí

El sentit maternal de Noemí s'enriqueix amb la connotació de la saviesa. Recordant el temps de serenitat i de joia viscut en familiaritat amb Noemí, un temps que ella mateixa evoca (1,8b), les dues nores projecten viure amb la sogra la resta del seu futur (1,10). Però en la seva madura saviesa, Noemí s'adona que la intenció de les dues dones peca d'inexperiència, i fins i tot potser d'ingenuïtat.

Per això Noemí fa amb les nores un raonament que té com a centre la llei jueva (i també assíria) del levirat (en hebreu «lleï del *jabham* = lleï del cunyat»), una llei que preveia que la viuda, mancada de fills mascles, fos presa com a esposa pel cunyat, i així assegurar descendència al difunt, i garantir l'estabilitat del patrimoni domèstic (Dt 25,5-10; Mt 22,24).

Referint-se a aquesta llei, Noemí presenta a les nores, amb lucidesa i rigor racional, una triple motivació per tal de dissuadir-les de confiar en ella per al seu futur: ella no té «fills en el seu

Rut decideix quedar-se amb Noemí.

si», que una vegada nascuts poguessin esdevenir els nous marits d'Orpà i de Rut (1,11b); a més, ella és «massa vella» per tornar-se a casar (1,12b) i tenir fills. I a més, si, per absurd, ella pogués esdevenir esposa i mare, les nores no podrien esperar fins que aquells fills tinguessin l'edat per casar-se amb elles (1,12c-13a). Amb aquesta sàvia i serena reflexió, Noemí els tragué tota esperança.

Aquestes motivacions, carregades de cruïda, però també de realisme i d'afecte i precedides per un bes matern (1,9), entristeixen profundament les joves (1,14a), però convencen Orpà, no Rut. Orpà marxa per tornar a casa de la seva mare, besant emocionada Noemí, però és un bes de comiat.

La partença d'Orpà constitueix una articulació del llibre de Rut. Al començament els personatges del relat eren sis: Elimèlec, Noemí, Mahlon, Quilion, Orpà i Rut, ara han quedat reduïts només a dos, testimoni de l'erosió que les morts i l'extingir-se de la relació d'amor han causat, com sol succeir a la vida. Però la resta del relat presenta el renaiement de la vida gràcies a aquell

No és convencional la qualificació de «filles meves» amb la qual Noemí s'adreça a les nores

Déu que «és el Senyor que estima la vida» (Sa 11,26). Fins ara la protagonista del relat ha estat, i continuarà essent-ho, per bé que amb menys relleu, Noemí, dona rica de qualitats humanes i de profunda religiositat. En el que segueix de la narració la vera protagonista ho esdevé progressivament i definitivament Rut.

Resplendeix així de llum profètica la decisió de Rut de quedar-se amb Noemí. Una elecció que Rut compleix en el clarobscur de la fe, però en la claredat d'un amor absolut i irrevocable amb horitzons messiànics. Fe i amor, de fet, guien el creient vers la llum.

Col·lecta pels Llocs Sants

Redacció / Madrid

Divendres Sant tindrà lloc la col·lecta a favor dels Llocs Sants amb el lema «Em va estimar i es va lliurar per mi». Gràcies a aquesta col·lecta es manté, en gran part, l'obra de l'Església i de la Custòdia de Terra Santa. La Custòdia va ser fundada per sant Francesc d'Assís el 1217. Està present a Israel, Palestina, Jordània, Egipte, Síria, el Líban, Xipre

i Rodes. Hi estan compromesos 267 franciscans de 41 nacions. Custodien els llocs evangèlics amb 81 santuaris, exerceixen la pastoral en 23 parròquies i 79 esglésies, dirigeixen l'activitat educativa en 15 escoles i col·legis, tenen cases per a estudiants i ofereixen beques; disposen de tres centres de formació professional i sostenen obres socials a més de promoure l'activitat cultural, científica i ecumènica.

Del 30 d'abril al 16 de maig

Per a més informació i reserves, truqueu al **934 092 770**

Des del monestir

Ara és el temps favorable

Amb la frase paulina «Ara és l'hora favorable, ara és el dia de la salvació» iniciàvem el temps de Quaresma confiats en la paraula de Déu. Era una crida a no deixar perdre l'ocasió de reconciliar-nos amb Déu, gràcies a Jesucrist, durant els quaranta dies de preparació que l'Església ens proposa perquè puguem celebrar renovats la festa de les festes, la Pasqua de Resurrecció. No som justos, sinó pecadors. Com que la salvació ens ve de Crist, caldrà revisar la nostra vida per veure si realment ens trobem en el camí de Crist, si seguim els seus passos. Segur que convindrà fer rectificacions, reorientar-se, si cal una mitja volta en rodó; es tracta d'esquivar els obstacles de la ruta vers la Pasqua i, positivament, a bon ritme i

amb bones obres, seguir la bona direcció que les fletxes indiquen.

Que el nostre món necessita un canvi de rumb, un «nou ordre» a tots els nivells, amb tantes injustícies i violències com suporta, i que això és impossible d'aconseguir, sinó a partir d'un canvi de mentalitat, d'actitud i de fets de les persones en concret, és evident. I, quan parlem de «pecats» —d'obra i d'omissió—, volem dir això. Però ho deixo per als predicadors que coneixen el terreny que trepitgen, i em limitaré a citar sant Benet. Dedica el capítol 49 de la seva Regla per als monjos, a l'observança de la Quaresma. Invita a guardar-hi «la pròpia vida amb tota la seva puresa i, a la vegada, esborrar, aquests dies sants, totes les

negligències dels altres temps. Això es farà com cal, si ens retriem de tota mena de vicis i ens donem a l'oració amb llàgrimes, a la lectura i a la compunció de cor, i a l'abstinència».

El clergue basc del segle XVII Pedro de Axular, en el seu llibre *Gero (Després)*, és un bon exemple d'exhortació general a no desapropiar el temps, a no deixar per a demà —després— la pròpia conversió, exposant-se a perdre-ho tot, a «perdre la vida»; cal posar-s'hi quan el temps és favorable, com per Quaresma; potser després seria massa tard. Ho descriu amb una imatge que fa pensar: «Aferra't al present, aprofita'l. Perquè altrament podries quedar-te parat, com li passa a la nau que no s'ha fet a la mar quan bufava el vent propici.»

Jaume Gabarró
Monjo de Solius

La sal de la terra

«I això pot canviar?»
Educatadors i els ODS

Sovint les preguntes que rebem a les aules no són pas únicament de caràcter conceptual: «I això pot canviar?» «Què hi podem fer, nosaltres?» Els educadors hem d'acompanyar sobre el coneixement del món i ens cal acceptar que la situació contemporània és enormement canviant, convulsa i complexa. Com podem sortir al pas dels grans reptes i problemes de l'actualitat i compartir un escenari d'esperança? Sota el meu punt de vista el millor full de ruta que tenim són els ODS (Objectius de Desenvolupament Sostenible 2015-2030) formulats per Nacions Unides. Aquests objectius són una crida a la materialització de la Declaració universal dels Drets humans i, d'altra banda, una manera concreta de desenvolupar aspectes de l'encíclica del papa Francesc *Lloa't segueu*. Sobre

la cura de la casa de tots (2015). Sembla, doncs, adient que tot educador des del seu compromís per la transformació incorpori en el seu patrimoni aquest esdeveniment.

Els grans canvis entre l'agenda dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni (ODM) 2000-2015 i els actuals Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) són diversos: el pas d'uns objectius des d'una perspectiva d'agenda d'ajuda a una agenda de desenvolupament; la idea que no es tracta d'una tasca d'institucions de cooperació i d'especialització sinó d'implicació de tots els agents socials; un enfocament integrat dels tres pilars del desenvolupament (econòmic, social i ambiental); la centralitat de la lluita contra la pobresa; la universalitat de l'agenda, però el

reconeixement de diversitat de situacions locals. En definitiva, 17 objectius que es poden aglutinar en cinc «p»: persones, planeta, prosperitat, pau, partenariat. Però, què podem fer els educadors? Constatar la seva existència i formulació així com conèixer els seus antecedents i indicadors de seguiment; desplegar una especial activitat cognitiva i d'aprenentatge al voltant dels 17 nuclis temàtics; organitzar activitats de conscienciació i de col·laboració més enllà dels estudiants (famílies, barri, proveïdors, empreses pròximes); desenvolupar projectes per aprofundir o promoure els ODS; conèixer quines institucions tenen un compromís ferm en algun dels 17 objectius; incorporar-nos en xarxes d'entitats que hi col·laboren. En definitiva, podem fer moltíssim!

Andreu Ibarz
Director general de
Blanquerna-URL i
professor de la Facultat
de Ciències de l'Educació

Mirada al món

Basílica tancada

«Estic tan a prop i, no obstant, tan lluny! Era el somni de tota la meua vida. He estalviat durant molts anys per poder fer aquest viatge... Penso que no podré tornar mai més. Tinc el cor desfet...!» Copio aquestes paraules d'un diari israelià (27 de febrer) reportant la tristesa i el plany d'una mestra filipina que havia vingut en pelegrinatge a Terra Santa, però no va poder entrar a la basílica del Sant Sepulcre perquè durant dos dies va estar tancada.

Tots us heu assabentat del que va passar a finals de febrer: el municipi de Jerusalem va exigir a les comunitats cristianes de la ciutat vella la paga dels impostos, tot ignorant uns acords que aquestes comunitats recorden com una ajuda als més necessitats.

Ja des del 1901 es va fer un tractat internacional anomenat «acord de Mitilene» entre l'Imperi turc (aleshores en possessió de Palestina), França i Itàlia, per protegir els llocs sants cristians i les comunitats cristianes de Terra Santa. Això suposava un

alleujament dels impostos per a aquestes comunitats i una defensa o protecció de part d'aquests països estrangers. Aquest acord va ser ratificat més tard, durant el Mandat Britànic (1922-1947), i pel mateix estat d'Israel al començament de la seva existència.

La gent hi veu una impaciència de l'ajuntament de Jerusalem, que ha volgut prescindir d'aquest acord favorable als cristians: com tothom sap, la vida dels cristians a Terra Santa no és gens fàcil i ho demostra la contínua emigració dels fidels d'aquest país cap a altres terres més pròsperes. Les autoritats religioses cristianes han vist en aquesta decisió municipal un atac a la difícil situació de les comunitats cristianes que tenen hospitals, escoles i centres d'acollida exempts d'impostos i així la seva vida no es veu tan gravada. Serien molts milions de dòlars que, ara per ara, no tenen possibilitat de pagar. Per això hi ha hagut aquesta decisió de tancar la basílica del Sant Sepulcre, el lloc on es veneren

el Calvari i el Sepulcre de Crist, com a protesta contra les pretensions de les autoritats civils de la ciutat. Netanyahu, el primer ministre israelià, que ha vist bé el problema, ha ordenat immediatament suspendre les impositions de l'ajuntament i estudiar més el cas, sense pressa. Netanyahu ha tingut en compte la visió del cas en temps passats i ha posat atenció a l'*status quo*, és a dir, al fet de mantenir les coses i l'equilibri actual per evitar noves tensions i violències.

Ja fa anys que hi ha converses entre l'estat d'Israel i el Vaticà i les altres comunitats cristianes (gregues i armènies) per tal de resoldre d'una manera justa i humanitària el problema dels impostos que afecta molt la vida i la permanència dels cristians, no solament a Jerusalem, sinó a la resta d'Israel i Palestina.

Un dia certament, amb objectivitat i humanitat, es trobarà el camí just per a una real convivència pacífica entre tots els habitants de Terra Santa. El problema d'avui serà una fita segura per demà.

Joan Maria Vernet
Salesià des de Jerusalem

Punt de vista

Jaume Castro

Responsable de la Comunitat Sant'Egidio

«Fake news» i Quaresma

Es diu que en el darrer segle la història s'ha accelerat. Tot canvia molt ràpidament. Les evolucions tecnològiques que hem vist al Mobile World Congress apunten cada any a una «nova revolució». Tot ha de canviar ràpidament perquè queda de seguida obsolet, almenys s'ha de substituir per mantenir la competitivitat, estar a la moda, augmentar el benestar.

Es vol canviar tan ràpidament que instal·lem realitats o ve-

ritats que no existeixen. Les *fake news* (notícies falses o enganyoses) enfosqueixen i confonen la realitat però fan la sensació que les coses canvien. Es multipliquen les veus, les xerrameques, però en realitat no hi ha res de nou: confusió i manipulació. No és que es canviïn les persones o les situacions. Es suggereixen i es viuen emocions que van i venen per les xarxes.

Amb aquest context no es fàcil parlar amb els altres tot i que constantment s'enviïn missatges. Es perd el sentit de la racionalitat, en el parlar o en el respondre. El diàleg es cultiva amb l'escolta serena i l'intercanvi raonable, a través de la trobada personal i amb voluntat de fer un camí comú. En aquesta crisi de comunicació, tot és imatge, a

vegades, teatre.

El profeta Isaïes parla d'un poble rebel incapaç de tenir visions i que escampa *fake news*: «Guardeu-vos les veritats, expliqueu-nos coses plaents, profetitzeu fantasies, abandoneu el camí dret, desvieu-vos de la bona ruta i traieu-nos del davant el Déu sant d'Israel» (Is 30,10). La veritat no se sap on és, perquè es confon amb l'opinió, les emocions o la mentida. Es viu en un món de fantasies on cadascú escolta el que vol sentir i construeix el seu teatre al voltant seu. S'acaba per viure en un món fals que no sap escoltar ni reconèixer la Veritat. Manel Castells, sosté que «el món de la postveritat, transforma la incertesa en l'única veritat fiable: la

meva, la de cadascú». I afegeix: «La fragmentació del missatge i l'ambigüitat de la comunicació porten a emocions personals constantment realimentades per estratègies de destrucció de l'esperança.»

En aquest temps de confusió i destrucció de l'esperança rebem el do de la Quaresma. El Senyor fa saber a Isaïes: «Us salvareu si us convertiu i deixeu d'inquietar-vos. Trobareu la força en la calma i la confiança» (Is 30,15). Són paraules profètiques que inviten a canviar la nostra vida i la del món en el profund començant per un mateix. Olivier Clement, mestre i teòleg ortodox, afirmava: «Les úniques revolucions creadores en la història són les que neixen de les transformacions del cor.»

que la meditació primera versió sobre els sants evangelis, l'un darrere l'altre, sense pressa.

Hi haurà dies que el temps pot semblar llarg? Què farem? Resistirem l'estona que tenim proposada. El Senyor ens invita al contacte amb Ell, a través dels seus fets i paraules, però també es fa càrrec de les nostres distraccions. En resar, la nostra ànima està serena i ens poden venir a la ment tantes i tantes coses que hauríem de fer i que resoldríem potser més enllà de la pregària. Santa Teresa ja es queixava del poder de la imaginació, sempre disposada a destorbar la pregària.

L'oració requereix constància diària. Llavors, a poc a poc, si l'oblidem, ens adonem que ens falta alguna cosa. Recordo aquesta frase: «Esmolar la falç no retarda la sega, la pregària no retarda el treball.»

Fas oració durant la santa Quaresma?

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

La lectura meditada

Els cristians som exhortats a créixer, amb molta delicadesa i eficàcia, en la vida espiritual. L'Església, per mandat de Crist, ens ofereix els sacraments. Són una deu indispensable. Ens llesca el pa de la Sagrada Escriptura en cada celebració. Però, per aprofundir més la nostra semblança amb Jesús, l'Església recomana la «meditació». Què s'ha de fer per meditar?

Hom agafa la Sagrada Escriptura o alguna obra espiritual de consistència, llegeix unes línies, hi reflexiona, cerca el seu sentit, se les aplica, dona gràcies a Déu, l'adora i el lloa.

Quan ve la distracció, se cerca el passatge següent i es procedeix com abans.

Tots els fidels poden fer aquest sistema de meditació. Tanmateix, requereix un temps! Quant? De vint a trenta minuts. Escollir un període adient al nostre horari i ser-hi fidels, encara que en algun moment aparegui la fatiga o ens vingui alguna distracció.

És recomanable, per escollir un llibre, que caldrà llegir pausadament, tenir un diàleg amb el confessor o director espiritual. Estic segur que el sacerdot aconsellarà

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Pasqua, festa de les festes

Antigament, durant la Setmana Santa, hi havia gent que tenia el costum de retirar-se en un monestir. Viure al compàs de les seves pregàries, sotmesos a l'austeritat i submergit en els seus silencis. Un altre costum, paral·lel, i sense estar restringit als dies sants consistia a peregrinar. El pelegrinatge, sí. No el viatge turístic religiós. Des d'Egèria, fins als nostres dies, passant per Benet Labre, començant el camí a Compostel·la, a Roma o a Jerusalem, a la recerca d'orientació espiritual. Els *Relats d'un pelegrí rus* ens van ensenyar a molts a viatjar i aprendre de «persones espirituals».

On jo visc, es va generalitzar la pràctica dels Exercicis Espirituals, segons sant Ignasi. Era habitual practicar-los cada any. Si originàriament havien de durar un mes, generalment, es reduïen a una setmana. Però, en règim de retir, silenci i pregària.

Dins de l'escoltisme catòlic més genuí, es programaven els campaments de Setmana Santa. Eren dies, en soc testimoni, de seriosa conversió. Jo que soc vell i que m'he dedicat durant molts anys a aquests projectes, comprovo el bon record que perdura, l'impacte que aquests campaments van tenir en moltes vides. Li ho recordava a una antiga amiga que, amb nostàlgia, recordava aquestes activitats. Li deia que, passat el temps i sotmesos a temptacions i oblits, enfront de les crisis que ho lesionaven i ho qüestionaven tot, quan es preguntaven quan havien estat més feliços, recordaven aquells dies en què un es «treia la careta», com em deïeu, vivia amb sinceritat i cordialitat, sense engany ni dissimulació, amb intensitat la unió amb Déu, i tractava de tornar-hi més vivament. «Sí, és veritat», em va dir, «m'he anat allunyant de Déu i no ho hauria d'haver fet». Comprovo amb gust que, en saludar-me després dels anys, ningú no em recorda els actes divertits, que n'hi va haver, sinó la «Vetlla de Getsemaní». La «Tenda de la permanència», la pregària de la Creu de meditació i súplica. Ningú no oblida la Vetlla Pasqual. No ha durat mai menys de quatre hores i ningú no la recorda com un temps pesat i empipador. La Nit de Pasqua no es podia passar dormint. Fins que despuntava el dia, ningú no se n'anava a dormir.

Conscient de les dificultats que es presenten, suggereixo una dedicació parcial, però intensa. Tarda i nit de Dijous, litúrgia i pregària. Divendres al matí, reflexió del pecat personal i col·lectiu, i reconciliació sacramental. A la tarda, litúrgia, Viacrucis, i Vetlla d'Adoració de la Creu. Per sopar, exclusivament, pa i aigua, menjar de pobres, que no es va suprimir mai. El Dissabte, gaudir de l'avorriments espiritual, la vida sense sentit, i triar, reclòs cadascú en ell mateix, una tasca d'artesanía, que aprofitarà en la Vetlla de la Nit Santa. En algun moment, aprendre o recordar el desenvolupament i sentit de la litúrgia peculiar, sense comparació amb cap altra. Des de la desgana que produeix el descans del Senyor al sepulcre, fins al somni de la seva Resurrecció que canvia la història. (Continuaré.)

Educar per a un ús respon

Mons. Fernando Chica Arellano

Observador permanent de la Santa Seu davant de la FAO, el FIDA i el PMA

Qui hagi estat a Zimbàbue, Djibouti, Haití, Mali, Somàlia i Eritrea, per citar alguns noms rellevants, deu haver estat testimoni de com n'és de dur, obrir una aixeta i que en no ragi aigua, no poder-te dutxar sovint ni tenir la casa en condicions. Impacta, sobretot, no tenir a l'abast tota l'aigua que necessites i, si no vas amb compte i te la beus sense bullir-la minuciosament, saps que, amb gairebé tota seguretat, cauràs malalt. Una autèntica pena, un dolor immens.

Cada vegada són més els països en via de desenvolupament que viuen situacions dramàtiques per manca de recursos hídrics. Però no només en aquests llocs. Aquesta escassetat comença a ser punyent també entre nosaltres, i fa present que les conseqüències nocives dels canvis climàtics són alguna cosa més que simples titulars de premsa. En efecte, percebem de primera mà com, en algunes regions on tradicionalment l'aigua no ha estat mai un problema, ja no hi és tan abundant com abans. D'aquesta manera, la preocupació per aquest preciós líquid es va escampant progressivament, i posa així de manifest com n'és, d'essencial, una gestió adequada de l'aigua, una tutela i salvaguarda acurades, un consum assenyat. La penúria que afecta molts germans nostres, que malviuen perquè no tenen accés a l'aigua, ens ha de fer pensar a tots. Ens hem de posar a la seva pell per viure la seva angoixa. És l'única forma de no quedar-nos impassibles davant de la seva misèria. Ells no són simples xifres, sinó persones igual que nosaltres, només que, lamentablement, no gaudeixen de molts dels nostres avantatges i oportunitats perquè no disposen adequadament d'un líquid tan fonamental per al desenvolupament humà com és l'aigua.

No podem ajornar un examen seriós de consciència sobre la qüestió, ni tampoc fugir d'estudi davant d'un tema tan escandalós com el malbarament de l'aigua. Tothom hauria de revisar com ens relacionem amb aquest valuós recurs. Hauríem de meditar si el malgastem, si per inconsciència o imprudència el contaminem, si sabem, en definitiva, compartir-lo de manera altruïsta.

Però, si és important que cadascú es mentalitzi sobre l'ús correcte de l'aigua, no és menys fonamental educar les noves generacions en aquest mateix sentit, inculcant-los el valor que posseeixen els recursos hídrics, ja que són un bé social, és a dir, imprescindible per a la conservació de la salut; bàsic per a la producció dels aliments; un bé molt lligat al començament i la conclusió de molts conflictes entre

Molts països pateixen per manca de recursos hídrics. / Càritas

països i regions. La gent es baralla per l'aigua, i en un futur no gaire llunyà encara ho farà més.

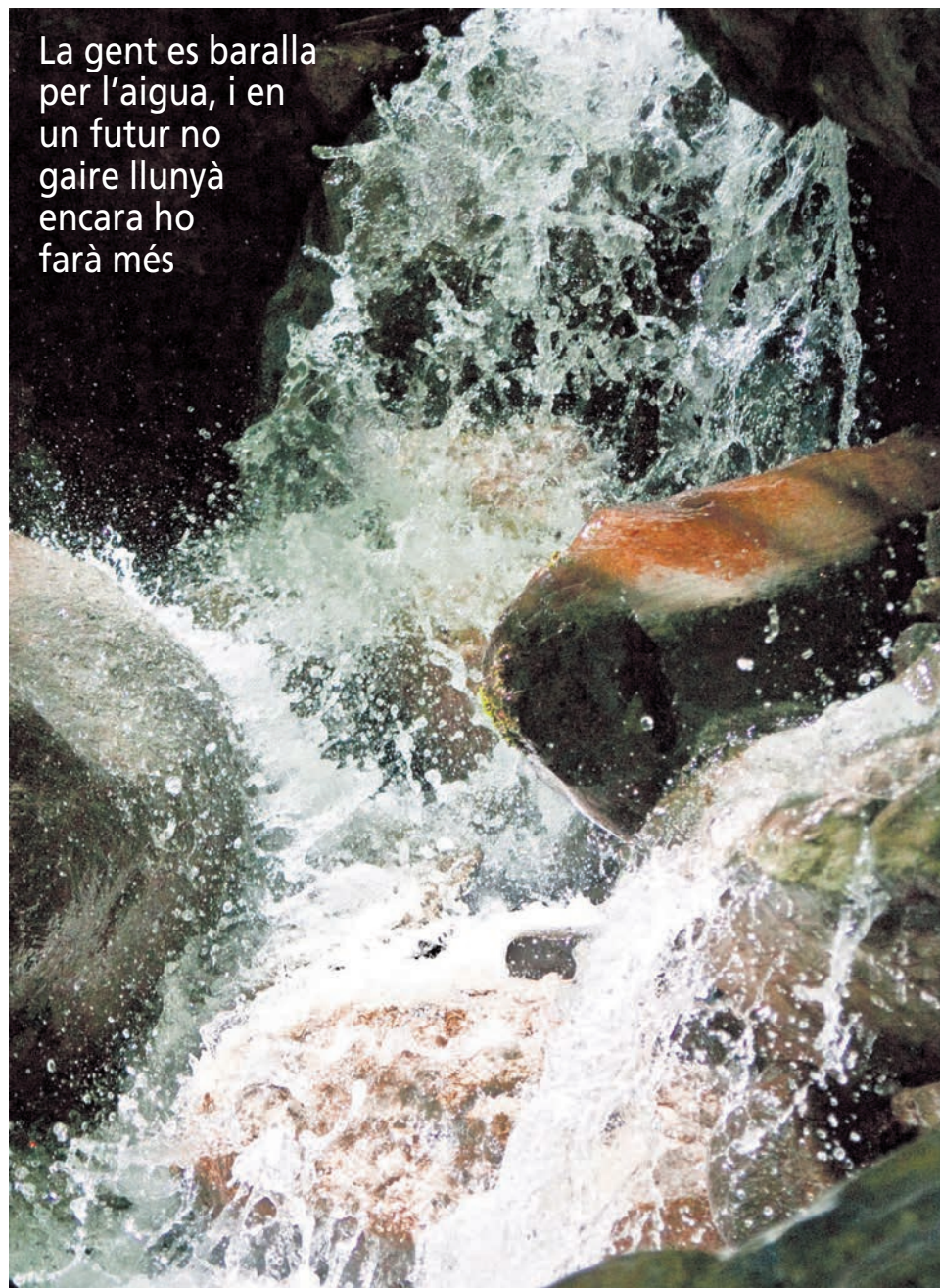
Als joves se'ls ha d'ensenyar, així mateix, que l'aigua és un bé econòmic, essencial per a la producció d'altres béns, entre ells l'energia. Ara bé, l'aigua, sent un element d'importància vital per a l'economia, no pot ser convertida en una simple mercaderia, regulada com qualsevol altre producte comercial, perquè és un bé indispensable per a la vida i és un do de Déu.

Finalment, als nens se'ls ha de fer entendre que l'aigua és un bé ambiental, això és, determinant per al futur del planeta i la seva sostenibilitat.

Tal vegada algú, fascinat perquè vivim en un planeta que és aigua en un 71%, podrà creure exagerat que hi pugui haver una crisi, o podrà veure secundari insistir en la vessant educativa. La qüestió és que no tota l'aigua és potable; només el 2,53% del total. I, dins d'aquest petit percentatge, resulta que la majoria es concentra als casquets polars, fonamentals per a la preservació i prosperitat de la Terra. Una altra gran quantitat d'aquest meravellós recurs, per desgràcia, queda molt malmesa, és a dir, queda alterada en bona part a causa de la nefasta intervenció humana, que sense pietat ha contaminat rius i llacs, fonts i torrents, en haver-hi vessat quantitats colossals de residus.

Sovint, aquests residus són pesticides que es fan servir a l'agricultura. Altres vegades són producte d'accidents nuclears que, tot i que escassos, no per això deixen de ser molt perniciosos. No poques vegades són el resultat d'una activitat industrial frenètica que provoca molts desastres a l'aigua. Però en la contaminació de l'aigua també hi

La gent es baralla per l'aigua, i en un futur no gaire llunyà encara ho farà més

Només un 2,53% de l'aigua al planeta és potable. / Mohor

nsable i solidari de l'aigua

El canvi climàtic és una realitat evident. / Mans Unides

tenim una part de culpa cadascun de nosaltres quan, sense miraments, llençem pels desguassos de casa productes químics i farmacèutics, olis, pintures i tota mena de brutícia que converteixen així els camps i les ciutats en un erm on ja no hi ha fonts, perquè els hem embussat amb tones de deixalles vomitives que diàriament fan malbé l'entorn. D'altra banda, el problema de l'aigua es veu agreujat perquè la població mundial continua creixent. Per tant, fan falta més recursos hídrics i, mentrestant, cada vegada plou menys. Però això no es té en compte, ofuscats com estem per un estil de vida que es troba immers en un dinamisme individualista i devorador, que certament convida poc al consum racional d'aquest preuat element.

Dia Mundial de l'aigua

Pervoluntat de l'ONU, el 22 de març, se celebra anualment el Dia Mundial de l'Aigua. Aquesta jornada s'ha de transformar en una oportunitat propícia i pedagògica de sensibilitzar i cridar l'atenció sobre la importància de l'aigua dolça i la urgència d'una lúcida defensa i una gestió sostenible dels recursos hídrics.

El papa Francesc no deixa d'alertar amb el seu magisteri en aquest mateix sentit. A l'encíclica *Laudato Si'*, ha abordat audaçment aquest tema, presentant-lo en diverses perspectives i subratllant les dificultats que tenen els pobres. Són ells qui, més sovint, pateixen per la insuficient qualitat de l'aigua. Es posen malalts, o fins i tot perden la vida, pel còlera o tantes altres epidèmies causades per manca de sanejament o per una provisió d'aigua

PAPA FRANCESC
«Amb el nostre "poc" contribuïrem que la nostra casa comuna sigui més habitable i més solidària»

inadequada (n. 29).

Aquestes i altres penúries ens estan dient que, pel que fa a l'aigua, ha arribat el moment d'abandonar la simple xerrameca. No podem continuar amb una mirada esbiaixada de la realitat, que, al final, només acaba en discursos

bonics i no incideix en les conductes.

Tampoc no és qüestió de caure en el pessimisme paralitzant davant de la complexitat del tema. El correcte és anar avançant perquè l'accés a l'aigua potable i segura sigui a tot arreu un dret humà fonamental, bàsic i universal, perquè determina la supervivència de les persones, cosa que vol dir que és condició per a l'exercici dels altres drets humans (cf. LS, n. 20).

Si no prenem mesures eficaces per a l'ús racional de l'aigua, els que venen darrere nostre ens ho retrauran. Però no només ells. Molts dels nostres coetanis ens estan demanant igualment comptes dels nostres excessos, en particular els més desafavorits de la Terra, amb els quals certament tenim un gran deute social. Aquest deute demana de

nosaltres que els ajudem generosament, que busquem els mitjans perquè puguin tenir aigua neta i segura.

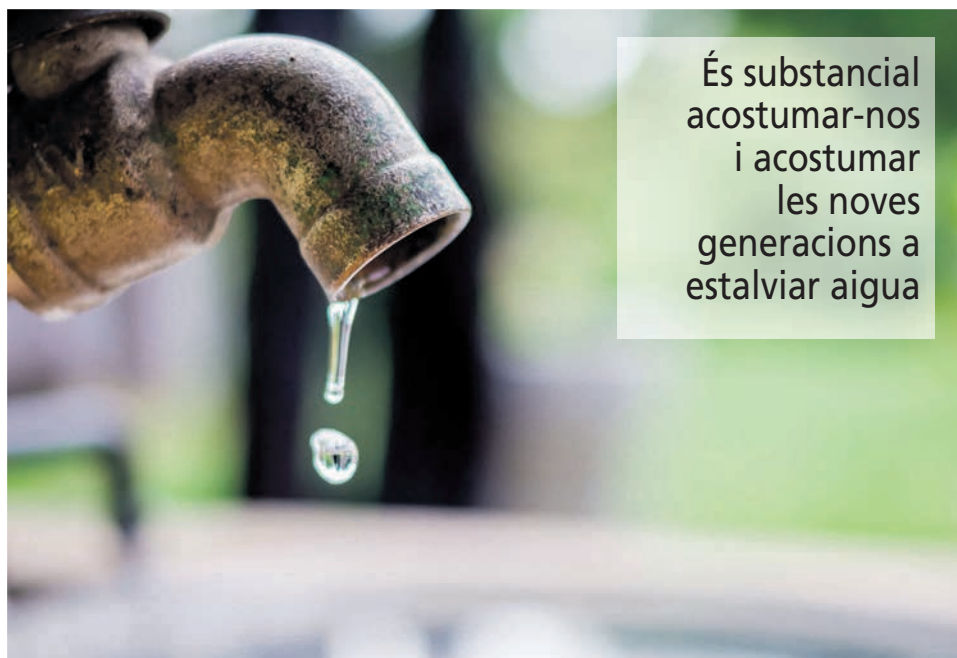
Però no ens hem d'acontentar només finançant projectes perquè a les nacions depauperades no els manquin recursos hídrics. Crec que és urgent insistir en l'exigència de fer més passos i fer de l'aigua una qüestió cultural, prenent consciència de la gravetat del nostre procedir quan fem servir injustament l'aigua. Per això cal introduir aquest tema en les converses familiars i els programes formatius.

Què podem fer per fer un bon ús de l'aigua i educar per gestionar-la bé?

Sense voler ser exhaustiu, penso que, primer de tot, és substancial acostumar-nos i acostumar les noves generacions a estalviar aigua, i això de forma decidida i sàvia, a casa i a la feina, de manera individual i col·lectiva, a zones privades i públiques.

Hi ha mil maneres. Per exemple, implantem, on no n'hi hagi, el reg per de degoteig, que és una manera excel·lent de no llançar aigua potable. Demanem als que tenen responsabilitat política i social que es tracti acuradament l'aigua residual, transformant-la d'aquesta manera en aigua apta per al reg, ja sigui agrícola o almenys per a parcs i jardins. Tanquem les aixetes mentre ens ensabonem, ens afaitem o ens rentem les dents. Rentem els cotxes amb galledes i no amb mànegues, i el mateix podem fer amb les voreres. Informem de qualsevol fuga que veiem al carrer, reparam les pèrdues d'aigua a casa, com ara les aixetes o cisternes que degoten, etc. Posem la rentadora només quan estigui plena del tot. Recollim l'aigua de la pluja. Fem servir el rentaplats quan el tinguem ple. Reguem els jardins domèstics i els municipals durant les hores de menys calor, i evitem d'aquesta manera que l'aigua s'evapori. Fem servir cisternes de WC amb dispositiu d'estalvi, etc. Si tothom es posa d'acord amb aquestes iniciatives d'estalvi d'aigua, serem milions de persones les que des de casa procurarem que es perdi una ingent quantitat de litres d'aquest recurs tan valuós. Això ja és molt. Per a això unim forces, perquè junts aconseguirem crear una mentalitat diferent, on l'aigua ocupi aquest lloc de relleu que mereix, com a bé imprescindible per a la vida i el progrés de la humanitat.

Caminem en aquesta direcció i enfortim les nostres conviccions. Aquesta feina és necessària perquè d'altres puguin viure. Encara més, com va dir Sa Santedat, adreçant-se als participants al Seminari *Dret humà a l'aigua*, organitzat per la Pontifícia Acadèmia de les Ciències el 24 de febrer del 2017: «És un ideal pel qual val la pena lluitar i treballar. Amb el nostre "poc" contribuïrem que la nostra casa comuna sigui més habitable i més solidària, més cuidada, on ningú no sigui descartat ni exclòs, sinó que tots gaudim dels béns necessaris per viure i créixer en dignitat.»

És substancial acostumar-nos i acostumar les noves generacions a estalviar aigua

Reparar una aixeta que degota és un gest senzill que contribueix a no malgastar aigua.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Parlar sense dificultat

Quan els cristians parlem, la gent ens entén? Som capaços de parlar sense dificultat de la nostra fe, de la societat en la qual estem immersos, dels problemes que sacsegen la nostra vida? Els que es dediquen a la pastoral i a la transmissió de la fe, quina força té la seva paraula? Sovint, no tenim la sensació que gairebé no podem parlar perquè potser tenim poca cosa a dir? D'on sorgeix aquesta situació i com podem arreglar-la? Un relat evangèlic ens proporciona respostes a les nostres preguntes. A més, ens brinda una tasca molt coherent amb la Quaresma que vivim. Jesús arriba al llac de Galilea després de travessar la Decàpolis (Mc 7,31-37). Unes persones li presenten un sord que amb prou feines pot parlar i li demanen que li imposi les mans. S'observen tres punts clau en el seu guariment.

Primer, la soledat. Jesús segueix amb ell una teràpia individual. L'aparta de la gent. Guaridor i malalt cara a cara. Sols, sense ningú més. Intervé directament sobre els òrgans danyats. Li fica el dits a les orelles i amb la saliva li toca la llengua. El sord s'ho deixa fer. Accepta el procés terapèutic. No hi oposa resistència. Sense rebutjar el contacte amb Jesús. Deixa de refugiar-se en el grup per estar a soles amb ell. En altres casos, la teràpia es fa en el si d'un col·lectiu. Aquí no. A soles amb Jesús. Temps d'intimitat, de proximitat, de silenci. Al final, només una paraula: «Efa-tà», és a dir, «Obre't».

Segon, l'escolta. Jesús orienta el procés terapèutic del malalt en la recuperació de l'oïda. Què busca quan li fica els dits a les orelles? Desbloquejar tot allò que li impedeix de sentir-hi. Tracta que sigui capaç d'escoltar. Només així pot viure de nou entre la gent, gaudir de les converses, saber què li diuen. Tancat en ell mateix, el sord no sent cap so i és incapaç d'articular sense dificultat cap paraula intel·ligible. Surt de la seva bombolla i gaudeix de la convivència. Per a això s'ha hagut d'apartar de la gent i acceptar la curació de Jesús. Recupera les orelles i amb elles la capacitat de sentir-hi, que és el fonamental.

Tercer, la paraula. Gràcies al contacte amb la saliva de Jesús, al malalt se li destrava la llengua i pot parlar perfectament. Si no haguessin estat guarides abans les orelles, la llengua continuaria bloquejada. No es pot parlar bé si abans no es recupera l'escolta. Podria parlar, però seria xerrameca inútil, insubstancial. Jesús ho sap i per això continua el procés adient: escolta i parla en aquest ordre.

Els que es dediquen a la pastoral i a la transmissió de la fe, quina força té la seva paraula?

Quan Jesús l'ha curat, el retorna al grup. Ara és capaç de viure integrat amb els altres. Sap escoltar-los i hi pot parlar perfectament, sense cap dificultat.

El testimoni dels cristians es basa en aquests tres punts: intimitat amb Jesús per estar tot sol amb ell, gaudir d'una capacitat d'escolta sense interferències i parlar amb els altres sense dificultat. La gent admirarà la nostra conducta perquè transmetrà la força de Déu. Qualsevol pla pastoral, sense aquests tres elements concatenats, no serveix de res.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

«Déu, jo no et veig, però tu a mi, sí»

Quan després d'uns anys de lluites i dificultats començo a veure una llum especial als ulls d'alguns presos que he vist patir de rebel·lió, d'impotència, de manca d'autoestima, d'angoixa... experimento una de les alegries més grans que es poden tenir. Jo, que no he estat mai mare —en el sentit biològic de la paraula— m'atreveixo a dir que

El meu amic té la convicció ferma de la presència de Déu en la seva vida

deu ser semblant al goig de la maternitat.

Avui he tingut aquesta experiència amb dos dels amics que visito setmanalment. L'un ja em té acostumada a converses precioses des de fa un temps, perquè ha experimentat un

canvi que va de la soledat més pregona al goig de sentir-se acompanyat, de l'angoixa de ser com una xifra en un ordinador a ser algú i poder comptar amb la capacitat de comunicació des del seu interior, cosa que no havia experimentat mai.

Avui tenia una gran necessitat de parlar i d'explicar-me una altra vegada allò que el fa feliç: «He arribat a poder ser jo mateix i no ser el que els altres volien que fos. Això ho he aconseguit parlant amb mi mateix, cosa que faig cada nit abans de dormir. Però, crec que el millor és que, cada vegada, parlo més amb Déu i el sento molt a prop meu. Jo li dic molt sovint: "Déu, jo no et veig, però tu sí que em veus a mi." I això és el que li he explicat avui a un noi que em deia que Déu s'ha oblidat de mirar el món i ja no el veu, perquè tot està molt malament. Jo li he dit que això és impossible, perquè Déu no deixa mai de mirar-nos. Som nosaltres els que no el mirem a ell...» M'ha impressionat veure la convicció del meu amic que, no només està segur de la presència de Déu en la seva vida, sinó que es dedica a consolar el company des de la seva visió de fe.

L'altre intern, a qui he trobat amb més ànims que dies enrere, estava eufòric perquè ja li havien anunciat la primera sortida amb permís. Això és normal, però ha estat la seva reflexió la que m'ha impressionat més: «Ara començo a donar gràcies a Déu perquè després d'aquella davallada meva que em va fer caure tant —cosa que no hauria imaginat mai— n'he pogut sortir i recuperar la pau. Crec que he pregat més durant aquests últims mesos que en tota la meva vida.»

I és que se'm confirma una altra vegada que Déu està molt present a les presons acompanyant processos humans, sovint molt allunyats dels processos judicials... Processos interns que no tenen a veure gaire amb els reglaments, les causes, les sentències i, fins i tot, les normes. Van més enllà i toquen el fons impenetrable de la persona en el seu centre habitat per Déu. Malgrat que no en siguin gaire conscients ni ells mateixos.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Víctor Gay, GIRONA; Miquel Àngel Martín, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Josep M. Boixareu, Jaume Castro, Fernando Chica, Agustí Codinach, Jaume Gabarró, Macià Grau, Joan Guiteras, Andreu Ibarz, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Xavier Parés, Joan Planellas, Quique, Ignasi Ricart, Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Valentí Serra, Leticia Soberón, Teresa Solà, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Joan M. Vernet, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat
www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €

Gibraltar i Portugal: 135,01 €

Resta d'Europa: 213,25 €

Amèrica i Àfrica: 250,01 €

Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Carta dominical

«Apòstols per als joves»

Entorn de la festa de Sant Josep, que s'escau demà dilluns, l'Església celebra el Dia del Seminari, que aquest any té com a lema «Apòstols per als joves». Qui són aquests apòstols que tenen com a missió acompanyar els joves en el seu camí com a cristians? Són sobretot els sacerdots joves que es formen al nostre Seminari Conciliar i a l'Ateneu Universitari Sant Pacià.

El lema d'enguany s'ha escollit, sens dubte, pensant en la propera assemblea del Sínode dels Bisbes que es reunirà aquest mes d'octubre, que té com a tema «Els joves, la fe i el discerniment vocacional». L'Església, en aquest Sínode, vol reflexionar sobre com acompanyar els joves perquè reconeguin i acullin la crida a l'amor i a la vida en plenitud que ens proposa Jesucrist. També vol ser una oportunitat per demanar als joves que l'ajudin a identificar les noves maneres d'anunciar la persona de Jesús i l'Evangeli als joves del nostre temps.

Des que vaig arribar a Barcelona i responent a l'objectiu de treballar la pastoral de joventut i vocacional, hem anat organitzant unes trobades amb tots els capellans de la diòcesi (també amb els seminaristes) que acompanyen joves. El passat 7 de febrer vam celebrar la 6a trobada, que va aplegar unes 40 persones. El tema que ens ocupa aquest curs és precisament l'acompanyament personal dels joves. La trobada va començar escoltant els testimonis d'un

capellà de la diòcesi i d'un dels bisbes auxiliars sobre la seva experiència d'acompanyant espiritual. A partir de les seves paraules va començar el diàleg per taules, va seguir la posada en comú i, finalment, vam acabar compartint un dinar de germanor.

Els joves ens diuen que necessiten els preveres. Que necessiten la nostra disponibilitat, el nostre temps i la nostra atenció. El problema -diuen els joves- és que no saben on trobar-nos perquè la parròquia està gairebé sempre tancada o bé ens veuen atrafegats per tantes coses que no s'atreveixen a molestar-nos.

En primer lloc, el millor regal que podem fer als joves és escoltar-los sincerament i sense prejudicis. Ara bé, aquesta escolta ha de ser conseqüència de la nostra relació d'amistat profunda, continuada i personal amb Jesucrist. Ens cal més temps per Jesucrist i més temps per l'acompanyament i l'escolta personalitzada. Segurament això requerirà tota una reorganització de les prioritats de la nostra agenda i més col·laboració dels laics per tal que els preveres ens puguem dedicar a allò que és essencial en el nostre ministeri, ja que si no ho fem nosaltres, quedarà per fer.

En segon lloc, vull recordar que els joves d'avui són desconfiats davant dels qui, com diuen ells, els volen «escalfar el cap». De fet, com ja va dir Pau VI, els joves, més que els mestres, prefereixen i escolten els testimonis. I el filòsof Henri Bergson (1859-1941) també va dir que «els sants no tenen necessitat

de parlar, perquè la seva vida ja és un testimoni». Preguem, doncs, en aquest Dia del Seminari per les vocacions sacerdotals i demanem, sobretot, sacerdots sants, sacerdots segons el cor de Crist.

Els joves ens demanen principalment veracitat i coherència de vida. No volen teories ni gaires paraules, sinó el testimoni dels fets de vida. Una parròquia de Barcelona, ciutat que diuen que està tan secularitzada, convoca joves universitaris a fer 20 minuts de formació i una hora de pregària tots els dilluns, de 9 a 10 del vespre, en actitud d'adoració silenciosa, i l'assistència supera les 300 persones... La trobada amb ells ens fa adonar de la seva demanda de sacerdots que sàpiguen respondre a la fam espiritual que, malgrat tot, hi ha a la nostra societat.

En tercer lloc, us animo a pregar pel nostre Seminari i també a ajudar-lo en les seves necessitats materials amb la vostra contribució: la col·lecta que es fa avui a totes les esglésies és per al Seminari. Encomanem els sacerdots actuals i futurs a sant Josep, custodi de Jesús i de Maria i patró de l'Església universal. Com va dir el papa Francesc en la memorable homilia d'inici del seu pontificat (19/03/2013), «en els Evangelis, sant Josep apareix com un home fort i valent, treballador, però en la seva ànima es percep una gran tendresa, que no és la virtut dels febles, sinó més aviat tot al contrari, ja que denota fortalesa d'ànim i capacitat d'atenció, de compassió, de veritable obertura a l'altre i d'amor».

Joan Josep Omella Omella
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Com se't va acudir anar al Seminari?

«Com se't va acudir anar al Seminari?» Aquesta és una pregunta freqüent que es fa als joves que es preparen per al sacerdoci. En el món actual sembla una extravagància adoptar una decisió d'aquest tipus.

A un dels interrogants sobre aquesta matèria, Bernabé, de 25 anys, respon: «Vaig rebre una trucada de Déu.» Però el seu interlocutor pregunta: «Et va enviar un WhatsApp?» Resposta: «Em va enviar la novel·la *Niebla*», de Miguel de Unamuno.

Els camins de Déu són infinits. En aquest cas va ser l'argument d'aquest llibre clàssic: el jove protagonista, després de diverses experiències amoroses, es troba desconcertat i demana consell a un escriptor famós, Unamuno mateix, i li planteja preguntes fonamentals com el sentit de la vida i de la pròpia existència. Unamuno, en aquesta ficció escrita per ell mateix, es reconeix com el seu creador, i li diu que

igual com li va donar vida, el pot matar si ho desitja. El jove planteja llavors que potser també Unamuno té el seu creador, i apareix així la relació Déu-criatura.

Moltes vegades no és un llibre, sinó una experiència familiar, la conversa amb un amic, o l'exemple d'un sacerdot, allò que impulsa al sacerdoci, obrint-se així el període de formació de seminarista en què un confirma la seva vocació i es prepara en el seu cor i el seu cap per a alguna cosa que supera una professió: una vocació de servei per a tota una vida.

Entorn de la festa de Sant Josep se celebra el Dia del Seminari. És un bon moment cada any per pregar perquè Déu envii noves vocacions i perquè les famílies siguin receptives quan un fill es plantegi aquesta possibilitat.

Quina qualitat remarques en un sacerdot?, es preguntava en una enquesta recent. Les respostes poden

ajudar a perfilar el que és una vocació al ministeri eclesial. Van ser d'aquest estil: «Que sigui una persona alegre; que estigui preparat per als temps actuals; que sigui generós i capaç de sacrificar-se; que transmeti la doctrina de l'Església; que es preocupi pels més necessitats; que sigui home d'oració i connecti amb Déu.»

Per fortuna tenim l'exemple de molt bons sacerdots, seguidors potser de rectors que abans tenien un poble i una parròquia i ara en tenen diversos, continuadors d'aquells sacerdots que fa vuitanta anys van lliurar la seva vida per amor a Jesucrist en una cruenta persecució que els va fer màrtirs.

Demano contínuament a Déu per la florida de vocacions sacerdotals i religioses, i poso en mans de la Mare de Déu i de sant Josep l'esclat d'una primavera vocacional.

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Inici

Edició digital 2015

Hemeroteca

Promocions

Aquesta Setmana

Església Catalunya

Església Espanya

Església Món

Vaticà

La Bona Notícia
també
a internet

www.catalunyacristiana.cat

ENTRA A LA PÀGINA WEB
I CONSULTA LA NOSTRA
HEMEROTECA.
HI TROBARÀS 35 ANYS
DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb

Lectures

Diumenge V de Quaresma

Lectura primera

Jr 31,31-34

*Pactaré amb vosaltres una aliança nova
i no em recordaré més del vostre pecat*

Lectura del llibre de Jeremies:

Vindran dies, diu l'oracle del Senyor, que pactaré amb el casal d'Israel i amb el casal de Judà una aliança nova. No serà com l'aliança que vaig pactar amb els seus pares el dia que els vaig donar la mà per fer-los sortir del país d'Egipte; aquella aliança, ells la van trencar, tot i que jo era el seu amo, diu l'oracle del Senyor. L'aliança que jo pactaré després d'aquells dies amb el casal d'Israel serà aquesta, diu l'oracle del Senyor: Posaré la meva llei en el seu interior, l'escriuré en els seus cors. Llavors jo seré el seu Déu, i ells seran el meu poble. No caldrà que s'instrueixin l'un a l'altre dient: «Coneixeu qui és el Senyor», perquè tots em coneixeran; del més petit al més gran, diu l'oracle del Senyor, ja que els perdonaré la culpa i no recordaré més el seu pecat.

Salm responsorial

50

Compadiu-vos de mi, Déu meu, vós que estimeu tant;
vós que sou tan bo, esborreu les meves faltes;
renteu-me ben bé de les culpes,
purifiqueu-me dels pecats.

R. Déu meu, creu en mi un cor ben pur.

Déu meu, creu en mi un cor ben pur,
feu renéixer en mi un esperit ferm.
No em llenceu de la vostra presència,
ni em prengueu el vostre esperit sant. **R.**

Torneu-me el goig de la vostra salvació,

que em sostingui un esperit magnànim.
Ensenyaré els vostres camins als pecadors,
i tornaran a vós els qui us han abandonat. **R.**

Lectura segona

He 5,7-9

*Aprenqué a ser obedient
i es convertí en font de salvació eterna*

Lectura de la carta als cristians hebreus:

Germans, Jesús, durant la seva vida mortal, s'adreçà a Déu, que el podia salvar de la mort, pregant-lo i suplicant-lo amb grans clams i amb llàgrimes. Déu l'escoltà per la seva submissió. Així, tot i que era el Fill, aprenqué en els sofriments què és obeir, i un cop consagrat sacerdot es convertí en font de salvació eterna per a tots els qui se li sotmeten.

Vers abans de l'evangeli

Jn 12,26

*Si algú es vol fer servidor meu, que em segueixi,
i s'estarà on jo m'estic*

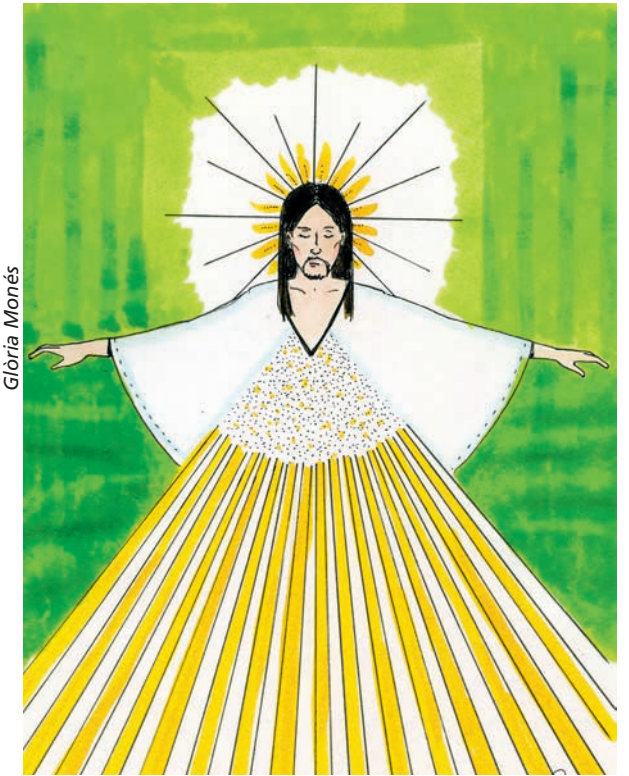
Evangeli

Jn 12,20-33

*El gra de blat, quan cau a terra, si mor,
dona molt de fruit*

Evangeli segons sant Joan:

En aquell temps, alguns d'entre els grecs que havien pujat a Jerusalem per adorar Déu en ocasió de la festa, anaren a trobar Felip, que era de Bet-Saida de Galilea, i li pregaven: «Senyor, voldríem veure Jesús.» Felip anà a dir-ho a Andreu i tots dos ho digueren a Jesús. Jesús els respongué: «Ha arribat l'hora que el Fill de l'home serà glorificat. Us ho dic

Glòria Monés

amb tota veritat: si el gra de blat, quan cau a terra, no mor, queda sol, però si mor, dona molt de fruit. Els qui estimen la seva pròpia vida la perden; els qui no l'estimen en aquest món, la guarden per a la vida eterna. Si algú es vol fer servidor meu, que em segueixi, i s'estarà on jo m'estic. El Pare honorarà els qui es fan servidors meus.»

En aquests moments em sento torbat. Què he de dir? Pare, salveu-me d'aquesta hora? No, és per arribar en aquesta hora, que jo he vingut. Pare, glorifiqueu el vostre nom.» Una veu va dir del cel estant: «Ja l'he glorificat, però encara el glorificaré.» La gent que ho sentí deia que havia estat un tro; d'altres deien que un àngel li havia parlat. Jesús els digué: «No és per mi que s'ha sentit aquesta veu, és per vosaltres. Ara és el moment que aquest món serà condemnat. Ara el sobirà d'aquest món serà expulsat, i jo, quan seré enlairat damunt la terra, atrauré tothom cap a mi.» Deia això indicant com havia de ser la seva mort.

Consultori bíblic

Ignasi Ricart
Claretà i
biblista

Per què Jesús tria per apòstols gent normal i no pas els millors?

Jesús va constituir un grup de dotze deixebles als quals va denominar els «dotze apòstols». Aquest grup heterogeni estava format per gent senzilla, sobretot pescadors i recaptadors d'impostos, i cap d'ells no era de família sacerdotal ni pertanyien a la classe dels escribes... La formació que tenien era la de sovintejar la litúrgia sinagoga i prou. Eren homes que Jesús va cridar personalment, que l'acompanyaren en la missió d'instaurar el Regne de Déu, i que són testimonis de les seves paraules, de les seves obres i de la seva resurrecció.

Marc (3,13-15) diu que Jesús: «Després pujà a la muntanya, va cridar els qui va voler, i anaren cap a ell. I en va designar dotze perquè estiguessin amb ell i per enviar-los a predicar.» Assenyala d'aquesta manera la iniciativa de Jesús i la funció del grup dels dotze: estar amb ell i ser enviats a predicar amb la mateixa potestat que té Jesús. El número dotze enllaça amb la imatge de les dotze tribus d'Israel: ells són ara els «patriarques» del «nou Israel» i han de reunir en aquest nou poble de Déu totes les races, pobles i nacions de la terra.

Per a consultes: redaccio@catalunyacristiana.cat

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps
Teòleg i biblista /
riuscamps@yahoo.es

Uns pagans han pujat a adorar per la festa de Pasqua

Entre els milers i milers de pelegrins que pujaven a Jerusalem per la festa de Pasqua, Joan destaca que «hi havia també certs grecs»: representen un grup de pagans de parla grega que, conscients que havia irromput l'era messiànica, han pujat també ells a Jerusalem per adorar Déu en el Temple, com havien predit els Profetes que tindria lloc a la fi del temps. És molt indicatiu que vagin a trobar Felip, i que aquest ho comunicui a Andreu (ambdós noms són grecs). Felip i Andreu representen, al seu torn, el sector més obert dels deixebles de Jesús. Quan li ho comuniquen, Jesús exclamà: «Ha arribat l'hora que el Fill de l'home sigui glorificat. En veritat, en veritat us dic: si el gra de blat, quan cau a la terra, no mor, queda ell sol; però si mor, porta molt de fruit»: sap que la seva vida està en perill i, per experiències viscudes, que la seva serà una mort violenta, però els fruits que en resultaran seran molt abundants. Jesús parla en representació de la humanitat sofrent, en la seva qualitat de «Fill de l'home», i és conscient que serà «glorificat» quan serà «enlairat des de la terra», una clara al·lusió a la seva mort en creu; però també té plena consciència de la seva filiació divina que vol compartir amb els seus seguidors: «Si algú em serveix, que em segueixi, i allà on jo soc, també hi serà el meu servent», identificant-se amb el nom impronunciable de Déu, «Jo soc», i demanant-li confiadament: «Pare, glorifica el teu nom amb la glòria que tenia al costat teu abans que es formés el món.» La Veu que ressona del cel ho certifica: «T'he glorificat i de nou et glorificaré.» Els grecs allí presents han fet una fortíssima experiència, però són incapaços d'interpretar-la («un tro», «un àngel»). Jesús n'aclareix el sentit i l'abast: «Aquesta veu no ha vingut per mi sinó per vosaltres.» La seva mort violenta suposarà «el judici del món», moment en què «el príncep d'aquest món serà llançat fora», un judici que es va actualitzant en el nostre present.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIA II)

Temps de Quaresma

(SALTERI: SETMANA 1)

MARÇ

18. DIUMENGE

Diumenge V de Quaresma, Morat. Lectures: Jeremies 31,31-34 / Salm 50 / Hebreus 5,7-9 / Joan 12,20-33
SANTORAL: Ciril de Jerusalem, b. i doctor; Salvador d'Horta, rel.

19. DILLUNS

Sant Josep (S), Blanc. Lectures: 2S 7,4-5a.12-14a.16 / Salm 88 / Romans 4,13.16-18.22 / Mateu 1,16.18-21.24a
SANTORAL: Amanç, diac. i mr.

20. DIMARTS

Fèria, Morat. Lectures: Nombres 21,4-9 / Salm 101 / Joan 8,21-30
SANTORAL: Ambròs de Siena, rel.; Eufèmia i Alexandra, mr.; Fotina, mr.; Martí de Dumio, b.

21. DIMECRES

Fèria, Morat. Lectures: Daniel 3,14-20.91-92.95 / Salm Daniel 3,52 / Joan 8,31-42
SANTORAL: Fabiola; Filèmon, mr.

22. DIJOUS

Fèria, Morat. Lectures: Gènesi 17,3-9 / Salm 104 / Joan 8,51-59
SANTORAL: Deogràcies, b.; Octavià, mr.; Zacaries, p.

23. DIVENDRES

Fèria, Morat. Lectures: Jeremies 20,10-13 / Salm 17 / Joan 10,31-42. Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa: *Sant Josep Oriol (MO), Blanc.*
SANTORAL: Toribi de Mogrovejo, b.

24. DISSABTE

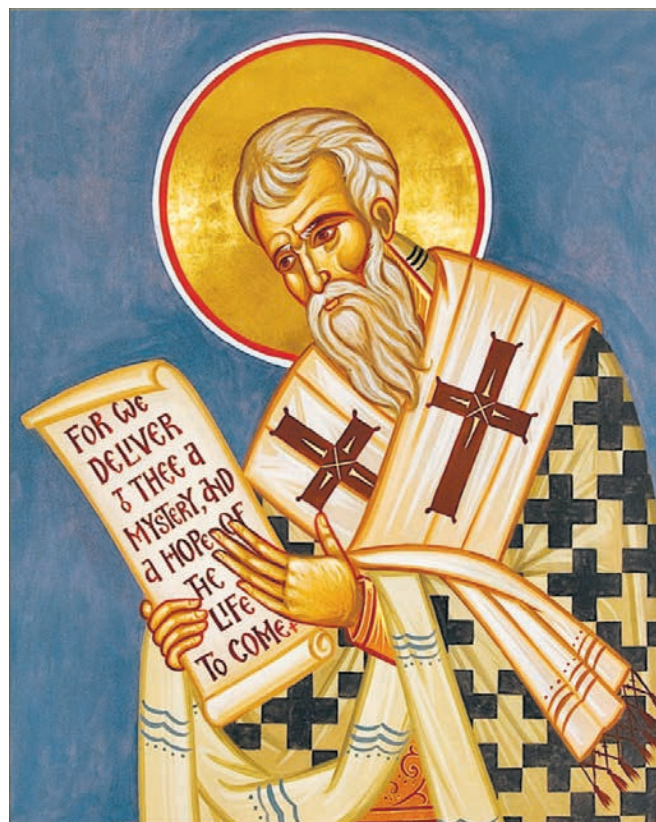
Fèria, Morat. Lectures: Ezequiel 37,21-28 / Salm Jeremies 31,10-13 / Joan 11,45-56
SANTORAL: Agapit, b.; Caterina de Suècia, vg.; Simó, mr.

El sant

Per Eduard Brufau

Sant Ciril de Jerusalem

Els màrtirs són aquells cristians que donen la seva vida perdonant els seus perseguidors i assassins, i donen així testimoni de l'amor de Crist. Però l'Església també reconeix aquells que van patir persecució i violència a causa de la fe, encara que no acabessin executats: són els anomenats confessors. Un dels més antics és Ciril de Jerusalem (c. 315 – 387). Aquest sant d'Orient va néixer en una família cristiana benestant. L'any

348 va ser nomenat bisbe de Jerusalem i ben aviat es va dedicar amb cos i ànima a la formació dels catecúmens, per als quals va escriure diverses catequesis.

Però l'episcopat de Ciril es va complicar a causa de la disputa teològica amb els arrians, que van aconseguir exiliar-lo de Jerusalem. Sant Ciril, sempre fidel a la doctrina ortodoxa de l'Església, després d'uns anys de persecució va aconseguir finalment tornar a la seva seu episcopal i participar en el Concili de Constantinoble del 381. A causa dels seus escrits va ser declarat doctor de l'Església per Lleó XIII l'any 1882.

Trobada de liturgistes catalans i mexicans

Em plau d'informar i deixar constància d'una important trobada entre liturgistes del nostre Institut Superior de Litúrgia de Barcelona (ISLB) i de la Societat Mexicana de Liturgistes (Somelit). S'esdevingué el mes de gener passat, amb motiu de la XXXVIII setmana nacional d'estudi, oració i convivència del Somelit, on van ser convidats professors de l'ISLB per pronunciar les conferències d'aquesta trobada. El tema central fou *Liturgia via pulchritudinis. Ars celebrandi, Ars praesidentialis i Ars praedicandi*. Aquestes jornades que anualment organitzen els liturgistes mexicans, estan obertes tant a preveres, religiosos i religioses, així com a també a laics i laiques. Es van celebrar del 8 al 11 de gener a San Juan de los Lagos, amb una assistència d'uns 300 congressistes. També es van tractar diversos documents litúrgics d'actualitat com la recent carta apostòlica del papa Francesc *Magnum principium* sobre les versions litúrgiques en llengua vernacle, segons el canó 838 del codi de Dret canònic a la llum de les fonts conciliars i postconciliars; així com la instrucció *Ad resurgendum cum Christo*, sobre la sepultura dels difunts i la conservació de les cendres en cas de cremació. Complementaren les jornades una relació sobre l'art de celebrar amb el cant i la música.

La relació del nostre Institut Superior de Litúrgia de Barcelona i la Societat Mexicana de Liturgistes és cada dia més forta pel que fa a l'àmbit acadèmic, d'amistat i fraternal, gràcies a l'arquebisbe de Puebla de los Angeles, Mons. Víctor Sánchez Espinosa, fundador i responsable de la Societat Mexicana de Liturgistes i que l'any passat va ser mereixedor del Memorial Pere Tena, que atorga anualment el Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona. És ell qui ha impulsat aquest agermanament amb l'ISLB.

Amb l'ocasió de l'estada a Mèxic de tres professors del Institut Superior de Litúrgia de Barcelona —Dr. Seguí, director; Dr. Font, vicedirector; Dr. Parés, secretari— s'organitzà la primera Trobada d'antics alumnes llatinoamericans del nostre ISLB. Fou del 15 al 18 de gener a l'arxidiòcesi de Puebla (Mèxic) amb una assistència d'una vintena d'exalumnes procedents de Mèxic, l'Equador, la República Dominicana, el Salvador, Perú, Puerto Rico i Panamá. La trobada fou presidida per l'arquebisbe de Puebla, Mons. Víctor Sánchez Espinosa, que en fou també l'amfitrió. Entre altres temes, es va explicar la història del Institut Superior de Litúrgia de Barcelona i de la Societat Mexicana de Liturgistes. L'arquebisbe de Puebla va oferir

la ponència *La Liturgia, de Medellín a Aparecida*. També es van presentar algunes recensions de les darreres tesis i tesines defensades per exalumnes. Es presentaren una sèrie de propostes per millorar i engrandir la mútua col·laboració recíproca, que foren treballades en diferents grups. Algunes de les conclusions van ser la de la formació permanent dels joves liturgistes, amb la finalitat d'actualitzar-se constantment en l'estudi de la litúrgia. També l'organització d'un possible segon Congrés llatinoamericà de liturgistes, un possible Directori i una Revista litúrgica llatinoamericana... Durant la trobada hi va haver moments d'intens diàleg fructífer, tant personal com comunitari amb els exalumnes, així com també per animar joves preveres, amants de la litúrgia, perquè puguin venir a estudiar al nostre ISLB. Els moments de pregària litúrgica foren molt solemnes i viscuts.

Juntament amb el treball de l'estudi, hi va haver temps per a visites culturals, celebracions festives i litúrgiques, especialment, la solemne concelebració al santuari de la Mare de Déu de Guadalupe, patrona d'Amèrica. Dins un excel·lent acolliment i amb gran amistat fraternal i sacerdotal, s'enfortí la comunió litúrgica entre Mèxic i Barcelona. Donem-ne gràcies a Déu.

F. Xavier Parés Saltor
Delegat diocesà de Litúrgia d'Urgell
xpires@bisbaturgell.org

«És part de la nostra història i de tots nosaltres»

Mn. Joan Mora, fill adoptiu del Pont de Suert

Anna Maria Gaya

La parròquia de la Mare de Déu de l'Assumpció del Pont de Suert ha acollit amb una Eucaristia l'acte d'homenatge a mossèn Joan Mora, com a rector que va ser durant trenta-cinc anys del Pont de Suert i de molts poblets del voltant. L'ha presidit mossèn Josep Anton Jové, vicari general, concelebrant amb mossèn Manel Serradell, actual rector del Pont de Suert, mossèn Joan Ramon Ezquerria i set sacerdots més. Hi han assistit l'alcalde de la capital de l'Alta Ribagorça, el president del Consell Comarcal i d'altres representants polítics i institucionals, i moltes persones, amics i veïns pontarrins que recorden vivament el pas de mossèn Joan per la comarca. També s'hi han fet presents familiars i amics arribats expressament des de Lleida. La celebració ha comptat amb l'acompanyament musical del Cor de la parròquia que ha interpretat, entre d'altres, *Una madre no se cansa de esperar*, la cançó preferida de mossèn Joan.

Mossèn Joan Ramon Ezquerria ha recordat un aspecte essencial de la vida de mossèn Joan, amic i company amb qui va compartir bona part del seu ministeri en aquestes terres de l'Alta Ribagorça: «La caritat ha estat la meua professió i la meua vida.» «Aquesta ha estat la màxima de mossèn Joan que va predicar amb paraules i amb la vida. Aquest és el seu millor llegat: estimar de tot cor.»

Acabada la missa, l'alcalde del Pont de Suert, José Antonio Troguet, ha glossat la figura del sacerdot homenatjat: «Mossèn Joan és molt gran. La seva missa exequial va omplir la catedral de Lleida i avui també ha omplert aquesta església on tantes hores hi va passar. Ha sigut un exemple d'entrega, de compromís, de vida intensa dedicada als altres.» Ha fet memòria de quan va arribar al poble i d'algunes vivències compartides per les diverses generacions de feligresos a través de la seva dedicació pastoral: «Mossèn Joan va

Parròquia de l'Assumpció del Pont de Suert.

arribar al Pont de Suert a finals de l'any 1966. Era un noi molt jove i eixerit — que deien les àvies d'aleshores— que li agradava estar amb els nens i jugar al futbol, tot i les dificultats de portar sotana. Va anar creixent com a persona i com a capellà, alhora que anava casant els nostres pares i batejant-nos a nosaltres. A poc a poc va anar formant part de la nostra infantesa, de la nostra joventut i de la nostra vida. Trenta-cinc anys donen per a molt: excursions, colònies, representacions de Pastorets, tantes i tantes vivències al costat dels joves.»

Troguet ha continuat fent esment de la gran tasca solidària amb tots els col·lectius: «La seva vida ha estat una intensa història de solidaritat: vigílies

amb malalts, la porta sempre oberta a qui s'esperava al carrer, fos quina fos l'hora del dia o de la nit; oberta a qui tenia un problema i possiblement a qui necessitava un consell.» Pel que fa al compromís de mossèn Joan amb el manteniment del patrimoni, destaca la restauració d'ermites i esglésies de la comarca (la Mola, la Vila del Planell, Roca Mora, Santa Margarida, l'església vella del Pont de Suert...) on s'impliava personalment: «Els paletes de la comarca trobaven en ell un incansable manobre.»

També ha destacat la dedicació pastoral i social de mossèn Joan des de la seva responsabilitat a la parròquia del Carme i la Fundació Jericó, on «ha desenvolupat una grandíssima

tasca social donant aixopluc als més desemparats, tant en el cos com en l'esperit, facilitant un plat calent, un llit i on tothom, fos quina fos la seva religió, tingués un lloc on resar al seu Déu». I no ha oblidat la seva fidelitat a les tradicions pontarrines com a «ambaixador de Sant Sebastià i fundador del Sant Sebastià de Lleida on aquest any, en la seva XV edició, no va voler perdre l'oportunitat d'assistir al dinar i saludar tothom, un a un com sempre, donant mostra d'una fermesa i superació davant la malaltia.»

L'alcalde ha acabat valorant la petjada inesborrable que ha deixat en les vides de la gent de la comarca i de la voluntat de perpetuar la seva memòria declarant-lo «Fill Adoptiu del Pont de Suert» i dedicant algun espai a la seva memòria: «Mossèn Joan és ja part de la nostra història, una part inseparable de tots nosaltres que durem ja sempre en un lloc predilecte dels nostres cors. Gràcies, mossèn, per una vida dedicada als altres. Des de l'Ajuntament hem començat ja els tràmits per anomenar-lo Fill Adoptiu del Pont de Suert. I, també, per part de diferents col·lectius s'ha parlat de dedicar un lloc permanent a la seva memòria: potser una placa commemorativa en un lloc emblemàtic del poble, potser el nom d'algun espai... Això ho acabarem de concretar, però entenc que hauríem de deixar per a la posteritat una mostra explícita de la seva memòria i de l'empremta que ha deixat en nosaltres i en tota la comarca.»

L'acte ha continuat amb un dinar i un recorregut per la casa i alguns espais familiars del temps en què mossèn Joan Mora i mossèn Joan Ramon Ezquerria van desenvolupar la seva activitat pastoral a l'Alta Ribagorça.

«La meua vocació ha estat sempre estimar»

Mossèn Joan Mora i Pedra (Tragó de Noguera 1944-Lleida 2018) va ser ordenat sacerdot l'1 de novembre a la capella del Seminari diocesà de Lleida. Va exercir el ministeri durant 35 anys al Pont de Suert i altres pobles de l'Alta Ribagorça. L'any 2001 va ser nomenat rector de les parròquies de Mare de Déu del Carme, Sant Joan Baptista i Sant Pere Apòstol de Lleida, formant una Unitat Pastoral. També ha estat director del Secretariat Diocesà per a l'atenció pastoral als immigrants.

Tres són els fills conductors que han teixit la seva vida: «El qui estima troba l'art d'apropar-se als altres» (beat Pau VI); «Tota persona té un valor únic i irrepetible, objecte de l'amor de Déu»

(sant Joan Pau II). La tercera frase que ha marcat la seva vida pastoral fa referència a l'atenció als més necessitats que ha procurat amb la Fundació Jericó: «Ho hem de fer per la dignitat de tota persona; ho hem de fer perquè són la carn de Crist»; ho hem de fer amb respecte com la bardissa ardent... està tocant cosa sagrada (papa Francesc).

Durant els dos darrers anys s'ha anat acomiadant lentament, mentre la malaltia avançava implacable. Providencialment la seva vida terrenal s'extingí el dia de la Mare de Déu de Lourdes —de la Mare de Déu, a qui tant s'havia confiat i estimat—, als 74 anys d'edat, deixant ben viu el seu missatge. «La meua vocació ha estat sempre estimar.»

Felicítació

Estimats amics de *Catalunya Cristiana*. Vull fer-vos arribar la meua més gran felicitació pels 2.000 exemplars editats en gairebé 40 anys.

Agrair-vos el compromís amb la llengua i cultures catalanes i la cohesió social. No defalliu mai.

Ple de bondat, amor i tendresa. Ben amicalment.

JORDI CUIXART

President d'Òmnium Cultural
Soto del Real

Adorar el Santíssim

Penso que més d'un es deu haver trobat que vol vetllar el Santíssim i, amb freqüència, no sap on. Doncs bé, a la pàgina d'internet www.misas.org, hi ha un apartat que diu: «Adoració Santíssim.» Es tracta llavors d'escriure la localitat en la qual es resideix, i apareixen les parròquies on es practica l'Adoració al Santíssim Sagrament, amb detall d'hores i dia en què es fa aquesta pràctica tan meravellosa i necessària.

Espero que aquestes línies siguin útils a aquells fidels que volen passar un temps davant Jesús Sagramentat.

JUAN RIBAS

Barcelona

Paritat entre homes i dones

Acabem de celebrar el Dia de la Dona, el 8 de març, i m'agrada pensar que, el que s'ha aconseguit a favor d'ella en els últims anys, és força, tot i que encara hi ha moltes coses per les quals lluitar.

En l'àmbit de la violència domèstica, el tema no marxa gens bé. Massa sovint veiem a les notícies assassinats i maltractaments que pateixen les dones a mans de les seves parelles. També, en la vida salarial, jo crec

Deixar-se tocar el cor

El papa Francesc proposa a totes les persones, no només als catòlics, un programa que em sembla molt encertat per als que estem absorts en aquesta societat tan consumista i relativista. Ho va fer precisament en l'homília del Dimecres de Cendra tot coincidint amb el Dia dels Enamorats. Com sol fer, va proposar tres missatges: Atura't, mira i torna! He volgut fixar-me en el verb *aturar*. Aturar-nos davant d'aquest viure accelerat que «dispersa, divideix i acaba destruint el temps de la família, de l'amistat, dels fills, dels avis, de la gratuïtat, de Déu (...) Sense necessitat d'aparèixer i ser vist per tots (...) que fa oblidar el valor de la intimitat i el recolliment (...). Davant la mirada altiva, el comentari fugaç i menyspreant «enfront dels més vulnerables» (...). I afegeix un «atura't davant la compulsió de voler-ho controlar tot», al costat d'aquesta reclusió en nosaltres mateixos que ens fa oblidar l'altre. Un programa alligador que hauria de ser viral en els mitjans de comunicació.

MARIA TERESA MASSÓ BALADIA
Barcelona

que, per la mateixa feina, ha de cobrar igual un home que una dona.

Hi ha una cosa que no entenc, però: per què en un Congrés, un Parlament o en un Govern hi ha d'haver el mateix nombre d'homes que de dones? Em sembla que el que hem de valorar és la capacitat de la persona per exercir aquesta feina. Tant se val que en aquests llocs hi ha hagut més homes que dones o a l'inrevés, el que convé és que les persones estiguin capacitades per desenvolupar la tasca encomanada de manera honesta i eficaç.

ROSA LLUCH
Terrassa

Dia de la Dona

La celebració del Dia de la Dona té una rellevància especial, tot i que hi ha molts altres dies dedicats a moltes altres coses i de les quals ni ens assabentem. Doncs sí, penso que sí, que la dona té un protagonisme fonamental en la societat.

En la vida de tot ésser humà ha tingut importància una dona perquè, sens dubte, tots hem tingut una mare. També, germanes, filles, àvies, han format part de la nostra existència i ens han deixat la seva empremta.

S'aprofita aquest dia per fer manifestacions i reivindicacions a favor de la dona. Es denuncien desigualtats que, lògicament, s'han d'erradicar. Perquè com a éssers humans, tots, homes i dones, rics i pobres, cultes i ignorants, de qualsevol raça o país, tots som iguals, tots tenim una dignitat que ha de ser respectada. Em fam pena aquests grups que reclamen «drets» per a la dona i els confonen amb egoïsmes impropis de la condició femenina. Tots som iguals però hi ha múltiples qualitats que ens diferencien. Com va dir el papa sant Joan Pau II, feminista com el que més, a la *Carta a les Dones*: «Gràcies, dona, perquè dones vida a la humanitat i humanitat a la vida.»

LOURDES CAMPS CARMONA
Barcelona

El Consultori

PREGUNTES I
RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA
I MORAL
pel Dr. Joan Antoni
Mateo

Penes extremes

Es pot dir que avui dia l'Església manté la legitimitat moral de la pena de mort? En una discussió sobre el tema va sortir que fins i tot grans sants havien sostingut la conveniència d'una pena tan dura. I de la cadena perpètua, què en podem dir? Que potser no és com una mort en vida?

Els clàssics deien: «*Distingue tempora et concordabis iura.*» Això implica que no podem judicar des de la nostra perspectiva fets i lleis d'altres temps. Tenim testimonis de grans sants i teòlegs que, en el seu moment, justificaven sense vacil·lacions l'execució dels heretges i, tot i això, a ningú amb tres dits de front no se li acudiria avui aplicar aquests criteris. Reprendré un cop més el discurs que el papa Francesc va adreçar a una delegació de l'Associació Internacional de Dret Penal l'any 2014. Recull molt bé l'esperit de l'ensenyament de l'Església sobre aquests temes.

El papa Francesc deia que és impossible imaginar que avui els estats no puguin disposar de cap altre mitjà que no sigui la pena capital per defensar la vida d'altres persones de l'agressor injust. Probablement en altres èpoques això no era possible i per això es justifica l'evolució de l'ensenyament de l'Església pel que fa a la pena de mort. El papa Francesc recordava, en el seu discurs, que sant Joan Pau II va condemnar la pena de mort en l'encíclica *Evangelium vitae* com també el Catecisme de l'Església catòlica en la seva edició típica i definitiva. I afirmava el Papa: «Els arguments contraris a la pena de mort són molts i ben coneguts. L'Església oportunament n'ha destacat alguns, com la possibilitat de l'existència de l'error judicial i l'ús que en fan els règims totalitaris i dictatorials, que la fan servir com a instrument de supressió de la dissidència política o de persecució de les minories religioses i culturals...»

Tots els cristians i tots els homes de bona voluntat estan cridats, per tant, a lluitar no només per l'abolició de la pena de mort, legal o il·legal que sigui, i en totes les seves formes, sinó també amb la finalitat de millorar les condicions de la presó, en el respecte de la dignitat humana de les persones privades de llibertat.» I el seu raonament sobre la cadena perpètua com a «mort en vida» em sembla molt encertat. Deia textualment el papa Francesc: «I això jo ho relaciono amb la cadena perpètua. Al Vaticà, des de fa poc temps, al Codi penal vaticà, ja no existeix la cadena perpètua. La cadena perpètua és una pena de mort oculta.»

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

Teatre contracultural

Albert López Vivancos presenta una visió inèdita de la Passió amb «Ecce Homo»

Joan Andreu Parra

«Tu que et dediques a la faràndula, com combines la teva professió amb l'espiritualitat?» va etzibar un company al dramaturg i intèrpret Albert López Vivancos mentre compartien uns dies de recés al monestir de les Avellanes. La interpel·lació va anar seguida d'una reflexió personal que el va portar a prendre consciència que, efectivament, professió i espiritualitat anaven en paral·lel, sense tocar-se: «Vaig adonar-me que tinc la millor eina a les mans, el teatre, per explicar en què crec i ajudar altres persones a trobar en què creure. Tot això, des de la humilitat i sense pretendre convertir a ningú.»

Aquesta és la gènesi del Projecte Ixthys, una modesta companyia de teatre de Badalona, que es posa en marxa el 2008 amb la intenció d'explorar nous llenguatges i, sobretot, «despertar en l'espectador quelcom que vagi més enllà de veure una obra tradicional, fer-li plantejar aspectes com l'espiritualitat o l'experiència cristiana», sosté López Vivancos. Aquest substrat impregna tres obres —*Evangelí anònim*, *Ecce Homo* i *Deixeble estimat*— que presenten Jesucrist des d'un punt de vista inèdit.

De fet, el director teatral restrenarà *Ecce Homo* el proper dissabte 24 de març al teatre de La Badalonense (Carrer Sant Anastasi, 14, Badalona) en el marc del 160è aniversari d'aquesta entitat coral, la més antiga del país. En aquest monòleg, escrit i interpretat pel mateix López Vivancos, s'explica la Passió des d'un punt de vista diferent: el d'un oficial de l'exèrcit romà que es troba casualment a Jerusalem en el moment històric del judici i passió de Jesús.

Marcus Livius Caecus —un personatge imaginari nascut a Baetulo, la Badalona romana— relata, passats els anys, com va viure l'experiència de la Pasqua de Jesús i l'espectador constata com la mirada del tribú, inicialment asèptica i des d'una posició de domini, es va transformant: «Com a ésser humà comença a dubtar i a replantejar-se la seva pròpia espiritualitat», observa l'actor.

L'autor sosté que aquesta actitud té resonàncies avui ja que «molta gent jutja a tothom pel mateix patró i manté una actitud d'indiferència, de no voler ser involucrat, per si de cas». L'evolució del personatge en l'obra té un motor clar: «El discurs d'aquest tal Jesús, lògic i versemblant, convenç Livius Caecus i s'adona que se li trenquen tots els esquemes», continua.

Un vincle emotiu amb Colòmbia

Ecce Homo va ser escrita a raig en les dotze hores que ocupa el viatge

L'afició a la història antiga i, específicament, al món romà han facilitat a Albert López Vivancos la recreació històrica per dibuixar els personatges d'«Ecce Homo».

ALBERT LÓPEZ VIVANCOS

«Tinc la millor eina a les mans, el teatre, per explicar en què crec i ajudar altres persones a trobar en què creure»

«A "Ecce Homo", el discurs de Jesús convenç Livius Caecus i s'adona que se li trenquen tots els esquemes»

«Educar en valors i combinar-ho amb l'espiritualitat és ficar-se en un terreny complicat»

El Projecte Ixthys concep espectacles teatrals enfocats a la pastoral del públic infantil i juvenil, com l'obra *Amb tu, Marcel·lí* dedicada al fundador dels maristes.

d'avió transoceànic de Madrid a Bogotà. L'autor la tenia al cap i responia a un repte que li va plantejar el superior general dels dominics després d'haver vist, el 2008, *Evangeli anònim*, un retrat «del Jesús humà que passejava pels carrers. Veiem com mirava Jesús, com somreia, a través del personatge protagonista, un infant de 12 anys», relata López Vivancos, que va fer una gira per Colòmbia amb totes dues obres.

Malgrat les prevencions i una certa por per com seria rebuda l'obra, l'autor va constatar, després de portar-la a universitats colombianes, parròquies, escoles i comunitats, una bona recepció. «Allà la flama de la fe segueix encesa i, encara que podem pensar que són més tancats, hi va haver una acceptació total.» L'interpret recorda que, en el diàleg que manté habitualment amb el públic un cop ha finalitzat l'obra, hi va haver una àvia de 96 anys, parroquiana de Chia, que va dir: «Després d'haver vingut diàriament a missa des que tinc ús

de raó, avui he entès moltes coses.» El contrast amb l'Europa descreguda és marcat: «No és un problema d'espiritualitat, sinó de la societat que ens envolta», explica López Vivancos. El dramaturg admet que programar obres d'aquestes característiques en un àmbit que no sigui estrictament religiós o proper «és impensable. Els programadors aposten a casella guanyadora. Si les obres tinguessin un discurs en contra de l'espiritualitat o fent mofa seria més fàcil de col·locar. La gent vol desconnectar, no té ganes de pensar, ni que la remoguin», conclou.

Educació en valors a través del teatre

Una de les àrees del Projecte Ixthys és oferir a les escoles espectacles teatrals pedagògics vàlids per a les àrees de religió i educació per a la ciutadania. D'aquesta manera, *Evangeli anònim* l'han pogut veure 12.000 persones en unes 100 funcions i *Ecce*

Homo, uns 5.000 espectadors en una trentena de funcions. «Educar en valors i combinar-ho amb l'espiritualitat —confirma López Vivancos— és ficar-se en un terreny complicat. Estem molt marcats pel que diu la societat, el *què diran* segueix pesant moltíssim. En el moment del compartir amb els adolescents després de la representació alguns s'atreveixen a parlar, molts callen i les preguntes queden al sac.»

El projecte té el punt de mira en les escoles religioses de l'àrea metropolitana de Barcelona i, de fet, ja han portat a terme espectacles *ad hoc*: com per exemple el musical *Amb tu, Marcel·lí* dedicat a Marcel·lí Champagnat —López Vivancos és antic alumne marista— amb què va culminar la celebració del bicentenari de la fundació de l'Institut Marista a Catalunya. O també un musical sobre la santa d'Àvila, *Si Teresa de Jesús volvi era hoy*, amb guió de la religiosa teresiana i col·laboradora de *Catalunya Cristiana*, Viqui Molins.

«Anunciació», d'El Greco. Col·lecció Julio Muñoz Ramonet. Dipòsit judicial prov.

«La Mare de Déu i el Nen Jesús amb santa Isabel i sant Joanet», de Peter Paulus Rubens. Col·lecció Thyssen-Bornemisza. Museu Nacional d'Art de Catalunya.

«Ascensió», de Bartolomé Bermejo. Dipòsit de la Fundació privada Institut Amatller d'Art Hispànic. MNAC.

Una nova manera d'entendre l'art

Descobrim la nova col·lecció del MNAC dedicada al Renaixement i el Barroc i amb un discurs expositiu inèdit

Macià Grau / Barcelona

El Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) va inaugurar el 24 de gener una nova col·lecció de Renaixement i Barroc, dirigida per Pepe Serra i amb el suport econòmic de la Fundació Endesa.

L'exposició, que és una selecció de més de 250 obres d'aquest període de les 1.400 que posseeix el museu, ens presenta un nou discurs que és totalment innovador i que fa que la col·lecció tingui un caràcter propi. És per aquest motiu que ens apropem fins al MNAC per descobrir aquesta proposta, que ens desafia a renunciar a les estructures clàssiques i academicistes.

L'espai que engloba la col·lecció, i que ens trobem després de creuar l'exposició del gòtic, ens dona una pista que no ens trobem només davant d'un altre període, sinó d'un relat que ens

proposa alguna cosa més. Les llums i els colors de les sales, que deixen enrere el blanc neutre per donar pas a tons molts vius, ens anticipen el que ja ens havien advertit, un fons extraordinari sota una nova llum.

El diàleg que ens planteja el museu està organitzat seguint un criteri temàtic, és a dir, fa que ens oblidem de la cronologia i ens centrem només en els motius. Cada espai que ens anem trobant ens avisa del gènere que estem contemplant; el paisatge, el retrat, la passió, són alguns dels temes que podem veure separatament i així podem comparar com els han representat diferents autors d'èpoques diverses. A la sala dedicada a la passió i el sacrifici, per exemple, podem trobar-hi un Crist crucificat del taller de Francisco de Zurbarán, del 1655, al costat d'una talla en fusta del martiri de sant Sebastià feta per Andrea Bregno

l'any 1460. És en aquest punt on ens adonem que les paraules del director del museu, Pepe Serra, en relació amb la nova exposició no haurien pogut ser més encertades: «El museu ja no adoctrina perquè fomenta el diàleg i interpel·la el visitant.» Precisament és aquest diàleg el que fa que la visita sigui dinàmica, i com diu Serra, les obres ens impel·leixen constantment a interpretar-les i comparar-les. Tot i això, el museu ens dona un moment de descans en tres sales que recuperen el model més clàssic i conegut, la narrativa ancorada als criteris cronològics. Són les sales dedicades al Renaixement a Catalunya, al Segle d'Or Espanyol (s. XVII) i al Barroc català.

Obres inèdites

Una vegada ens hem acostumat a aquesta narrativa temàtica, comencem a mirar amb més deteniment cada obra que ha estat seleccionada, i ens adonem que no només es tracta d'una selecció acurada sinó que s'ha produït també un enriquitment per part del museu en forma d'adquisició de noves obres. Així doncs, podem contemplar un magnífic tapís de Willem Dermonyen de l'any 1540, i fins i tot una Anunciació feta per El Greco, que hem pogut saber que es trobava en dipòsit judicial. La xifra de les obres que no havien estat mai exposades arriba fins a 22, i això li atorga un valor afegit. Aquestes noves adquisicions les devem principalment a les aportacions del llegat Cambó i a la Col·lecció Thyssen-Bornemisza, però també a la tasca del MNAC, que ja ha anunciat que realitzarà un moviment constant d'obres per oferir noves lectures o per encabir noves adquisicions.

En finalitzar la visita ens trobem un espai destinat a l'exposició d'una selec-

«Crist amb la Creu», d'El Greco. Llegat de Santiago Espona. Museu Nacional d'Art de Catalunya.

ció d'obres gràfiques, principalment gravats pertanyents a la col·lecció del Gabinet de Dibuixos i Gravats. Entre aquests gravats destaquen els fets per Marià Fortuny, i tot i tractar-se d'una petita selecció, ens ajuda a recordar la importància del gravat, una disciplina poc coneguda per a molts.

És important destacar també que durant la visita els textos d'àmbit i les càpsules explicatives ens ajuden a complementar la informació, i fan de la visita una experiència molt positiva que planteja una nova manera d'entendre l'art, que posa en dubte el model clàssic i obre la porta a noves propostes narratives que de ben segur molts altres museus no trigaran a donar-hi continuïtat.

Tradició i qualitat al
servei de l'hostaleria
des de 1880

Venda
T 93 318 14 95
F 93 412 44 45
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer
T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08030 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

Tres cartes del cardenal Vidal i Barraquer arquebisbe de Tarragona (1919-1943)

El cardenal Vidal i Barraquer va néixer a Cambrils el dia 3 d'octubre del 1868. Enguany en celebrem el 150è aniversari. Fou preconitzat arquebisbe de Tarragona el 1919 per Benet XV, i el 1921 el mateix Papa l'elevà a cardenal de l'Església. El 1931 fou president de la Conferència de Metropolitans espanyola.

Tenia un amor profund al Sant Pare. El poble deia que era un home bo, sant i savi. Colrat de cara pels aires de la marina. Sofrí damunt de les seves espatlles la terrible desfeta de l'Església a Catalunya del 1936 al 1939. Refugiat a Poblet, fou detingut pel Comitè de Vimbodí i de la Torrassa. Ventura i Gassol, conseller de la Generalitat que havia estat seminarista a Tarragona, l'alliberà d'una mort segura. El portà a Barcelona i amb el seu secretari, Dr. Viladrich, pogueren embarcar clandestinament i exiliar-se a Itàlia.

En tinc escrita una àmplia biografia, *Les llàgrimes del cardenal* (Llibreria Diocesana. Casa Carles. Girona).

El 15 de març del 1936, el cardenal, com a portaveu dels bisbes espanyols, va escriure una carta a D. Manuel Azaña, president del govern de la República, queixant-se de la política sectària que posava en perill la pau d'Espanya. Vidal i Barraquer protesta pels incendis d'esglésies i convents, i denuncia la negligència i la passivitat de les autoritats davant de l'atropellament dels drets naturals i essencials dels ciutadans. «Per aquest camí —subratlla el cardenal— es va a l'anul·lació del poder públic a mans de la violència agressora i de la reacció defensiva de la ciutadania que no perden mai el dret natural d'existir amb seguretat i dignitat. Per aquest camí es va a la ruïna d'Espanya.» Una profecia que es va complir als quatre mesos de ser escrita (18 de juliol del 1936 inici de la guerra civil).

Aquesta carta es complementa amb la carta que en plena guerra el cardenal va trametre

al general Francisco Franco, cap dels exèrcits revoltats. Franco es preveia com a proper cap de govern si la victòria els era favorable.

Vidal i Barraquer es trobava exiliat a Itàlia, per la persecució religiosa. En aquells moments històrics Francisco Franco era l'esperança de les famílies cristianes oprimides a Catalunya ansioses per recuperar la llibertat religiosa.

En una llarga carta, el cardenal explica a Franco la dura persecució soferta a Tarragona i a tot Catalunya; l'assassinat del seu bisbe auxiliar Dr. Manuel Borràs i de diversos sacerdots i seminaristes; la destrucció de temples; la usurpació de col·legis; la persecució al seu germà a Barcelona. Li comenta, també, que el seu nebot passà la frontera pirinenca i que s'ha allistat voluntari a l'exèrcit nacional.

Al final, escriu el cardenal: «*Me cabe el honor de reiterar a V.E. el testimonio de mi simpatía y afecto, y manifestarle que diariamente ruego a Dios Nuestro Señor por V.E. y por la salvación de nuestra estimada España. Al ofrecerme a V.E. atento y seguro servidor y capellán que de corazón le bendice*» (La carta es guarda a l'arxiu del Vaticà).

El cardenal morí a la ratlla de 75 anys a Friburg (Suïssa) el 13 de setembre del 1943. Les seves despulles foren traslladades a Tarragona el dia 15 de maig del 1978. Reposen a la catedral.

Si avui visqués entre nosaltres, bisbe emèrit, hauria pogut escriure una carta a Mariano Rajoy, reprovant l'aplicació de l'article 155, les injustes penyalitats a uns pacífics catalans defensors dels drets tradicionals de Catalunya, condemnats en il·legítima presó i exili, mentre els seus fills ploren d'enyorança, els avis preguen per la pau i la concòrdia i el poble català clama germanor i justícia.

Que el cardenal Vidal i Barraquer, des del Cel, beneeixi la terra catalana.

Actualitats científiques

Espanya ja té un satèl·lit propi en òrbita terrestre

S'anomena PAZ, per la seva utilitat en temps de pau, encara que es diu també que és un «satèl·lit espia», perquè té alhora finalitats militars. Ha costat un 160 milions d'euros. Així Espanya es col·loca al tercer lloc dels països europeus que tenen satèl·lit propi, darrere d'Alemanya i Itàlia. Amb un pes de 1.400 kg i unes dimensions de 3 x 3,4 metres ha estat posat en òrbita el 22 de febrer passat. Gira al voltant de la Terra a 514 km d'altitud i ho fa a 7 km/s (o sigui a 25.200 km/h). Cobreix 300.000 km² cada dia, en 15 voltes, cosa que ens diu que recorre diàriament tot el planeta. I ho aconsegueix bo i fent-ne unes 100 imatges.

L'empresa encarregada del llançament ha estat SpaceX, del magnat americà Elon Musk, mitjançant el coet llançador Falcon 9. I s'ha portat a cap des de la base Vandenberg de Califòrnia (Estats Units) el 22 de febrer passat, com hem dit. Se li ha encarregat una missió que durarà uns 5 anys i mig, si no hi ha res de nou. S'ha pogut fer després d'endarrerir per cinc vegades el llançament a causa de problemes tècnics o ambientals. Més ben dit: sis han estat les dilacions si comptem també el primer intent d'encarregar la missió a una empresa russa (contracte que es va

Recreació artística del satèl·lit «PAZ».

haver d'anul·lar, després de perdre-hi 15 milions d'euros). Ara, però, hem de dir que ha estat un èxit i PAZ compleix del tot bé amb la seva missió.

Missió que és múltiple: control de fronteres (pot donar compte també de qualsevol moviment d'un vaixell sospitós), avaluació de les catàstrofes naturals, observació acurada de l'estat

del medi ambient, objectius científics diversos... Dins de la sèrie de possibles realitzacions cal notar que l'Institut d'Estudis Espacials de Catalunya amb el CSIC hi ha posat un experiment per millorar la predicció dels comportaments meteorològics extrems, que són de vegades conseqüències de l'escalfament global. El client principal de

tot això serà, és clar, el Ministeri de Defensa, però també hi accediran altres usuaris governamentals i privats de qualsevol país. Què cal dir a tot això? Que Déu faci que amb les dades que s'obtinguin es puguin amortitzar els 160 milions de dòlars que ha costat la cosa. Hi ha tantes necessitats més urgents al nostre món!

Joan Pallarès- Personat
Historiador

jpallarespersonat@gmail.com

febrer de 2014), la poetessa Antònia Gili o el folklorista Pau Beltran (*Catalunya Cristiana*, 1.968 d'11 de juny de 2017), o personatges locals com Gaietà Soler. La revista estava aprovada pel bisbe de Barcelona i des del número 7 pel papa Lleó XIII. Els plantejaments de Joventut Catòlica van topar amb els del Cercle Catòlic, tradicional en aquella població que s'estava transformant per moments.

Dins del camp jurídic, entre nombrosos articles, destaquen les seves obres *Ensayo de un programa de Derecho civil, común y foral*; *Ensayo de un programa razonado de Derecho Civil Español*; *Los Institutos religiosos y su influencia en la civilización* i, sobretot, *Resumen sistemático de unas Instituciones de Derecho Romano*. També conreà el teatre còmic: amb música de l'advocat i polític badaloní Leopold Botey, coetani seu, va estrenar *Lo General Bum Bum* o una *ambaixada moruna* i també *Ressuscit!*

Morí ben jove, a Vallromanes, el 22 de juliol de 1906, quan havia complert només els 43 anys.

Gent de casa

Pere Garriga i Folch

A Badalona, i fill de pares badalonins, el 17 d'abril del 1863 va néixer Pere Garriga i Folch, el qual va ser advocat i catedràtic de Dret, deixant una profunda petja en el món cultural i recreatiu, d'inspiració catòlica, a Badalona.

Alumne brillant de la Universitat de Barcelona, va llicenciar-se en Dret el 1888, i es va doctorar en Dret Romà el 1890. Es va quedar a la docència a la mateixa universitat, i va fer oposicions a diferents càtedres de diverses universitats de l'estat, que resultaren sempre infructuoses. El 1902 va aconseguir la Càtedra a la mateixa Universitat de Barcelona.

Casat, tan bon punt va acabar el doctorat, amb la targarina Josepa Florensa, el matrimoni va tenir set fills, un d'ells monjo a Montserrat. Van fer construir una casa pairal al carrer Sant Jaume de Badalona, prop del mar, en terrenys comprats als pescadors.

El 1894 Pere Garriga va ser un dels participants en el romiatge a Roma que, sota la iniciativa de l'arquebisbe de València, va acudir al Vaticà amb motiu del cinquantenari de la proclamació, pel Sant Pare Pius IX, del

Badalona.

Dogma de la Immaculada Concepció de Maria. En aquella ocasió Pere Garriga va obtenir, a través del cardenal Merry del Val, una audiència privada amb el Sant Pare Lleó XIII.

A Badalona i ja en la seva època d'estudiant havia fundat la Joventut Catòlica el 1885, entitat que arribaria fins a l'any 1896; després, ja doctor en Dret i des de la Joventut Catòlica,

va fundar el 1894 el setmanari *El Centinela Badalonés*, que alternava el català i el castellà, continuador d'un d'anterior, vinculat al Full Dominical, publicació que es va editar un any i escaig i va arribar al número 53 amb col·laboracions destacades de plomes com Mossèn Cinto Verdager, el canonge Jaume Collell (*Catalunya Cristina*, 1.793, de 2 de

CHARLES PÉGUY
Sobre la razón
Nuevo Inicio, 2018, 60 pàg.

Aquest text breu és summament actual. Veritablement profètic. És un text de Péguy anterior a la seva conversió. La veritat és que aquest assaig és una reflexió admirable sobre la raó i sobre els seus mètodes, i sobre la seva relació amb l'autoritat, religiosa, intel·lectual o política. I sobre les temptacions que assalten qualsevol autoritat humana contra l'ús recte de raó.

FRANCISCO CASTRO MIRAMONTES
Amor
La fuerza que sostiene el mundo
San Pablo, 2018, 186 pàg.

L'autor ens recorda el significat de la paraula *amor*, en la seva vessant més valenta i compromesa. Ens parla d'aquell amor que humanitza el temps que divinutza, que com més s'entrega més es regenera i que alleuja en la mateixa mesura en què ens involucrem. Aquest llibre té com a protagonista la vida mateixa, contemplada amb el prisma de l'amor que ens humanitza.

JOSEP ROCA, CMF
Lectio Divina
Quaresma 2018
Claret, 2018, 108 pàg.

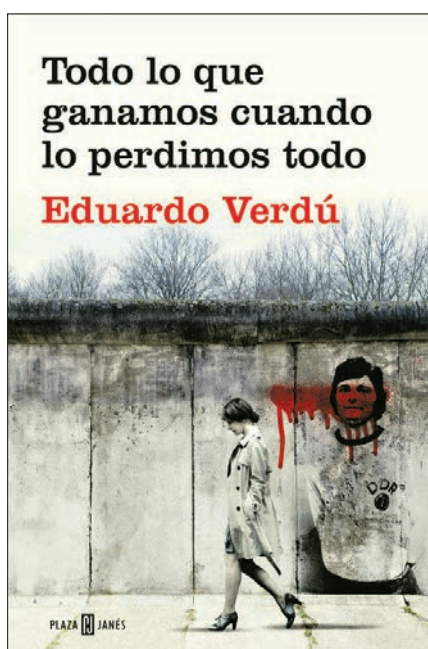
La *lectio divina* és un mètode —experimentat per la Tradició de l'Església— per apropar-nos a la Paraula de Déu i penetrar millor en el seu significat. Es diu que és com «una escala per pujar de la terra al cel». L'important, però, no és el mètode, sinó aconseguir una «lectura orant» de la Paraula.

JOSEP MIQUEL RAMIS
Epistolari Sebastià Juan Arbó - Joan Sales (1966-1982)
Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2018, 167 pàg.

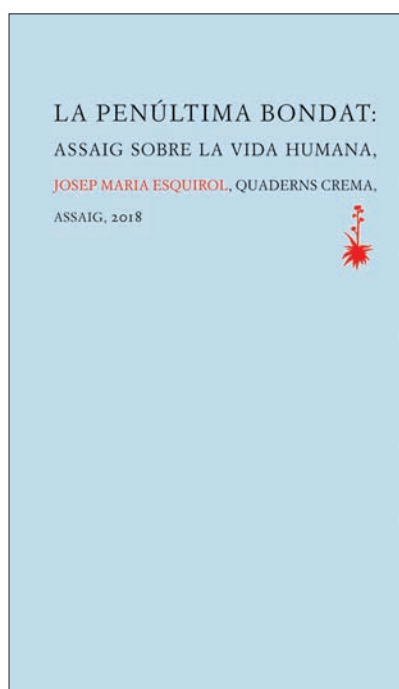
La relació epistolar entre Joan Sales i Sebastià Juan Arbó permet descobrir al lector, a partir de 111 documents originals i inèdits, dues personalitats intel·lectuals complexes, temperamentals i apassionades. L'intercanvi entre tots dos escriptors va ser intens, controvertit i molt ric sobretot en opinions i consideracions generals sobre l'escriptura.

EDUARDO VERDÚ
Todo lo que ganamos cuando lo perdimos todo
Plaza&Janés, 2018, 365 pàg.

El 1979, l'aclamat futbolista Lutz Eigendorf ho abandona tot, la seva dona, Gabi, la seva filla de dos anys, Sandy, la seva feina i la seva pàtria, l'Alemanya comunista, per cercar la llibertat. La fugida de l'estrella del Dynamo de Berlín suposa un cop dur per al sistema socialista i per al president de l'equip i cap de la Stasi (servei d'intel·ligència), el qual jura venjança.

JOSEP MARIA ESQUIROL
La penúltima bondat
Quaderns Crema, 2018, 174 pàg.

Aquest assaig aborda d'una manera subtil i inesperada els «infinutius essencials» de l'ésser humà: viure, pensar i estimar. I constitueix una valuosa aportació filosòfica, desenvolupada a partir del concepte de «replec del sentir». L'estil singular de l'autor va calant serenament però tenaçment, proposant-nos un itinerari revelador a través de pàgines dedicades a la comoció, el desig, la creació, l'amistat, la revolució i l'agraïment.

JENNIFER RYAN
Las chicas del coro
Maeva, 2018, 397 pàg.

Els estralls de la Segona Guerra Mundial es fan notar a la petita població de Chilbury. Amb la majoria dels homes al front, el vicari decideix cancel·lar els assaigs del cor, però la directora, Primrose Trent, s'oposa a aquesta decisió i converteix el tradicional cor mixt en un format només per dones. Sota la seva ferma batuta, les noies del cor tiren endavant superant els reptes propis de l'època.

DIVERSES AUTORES
El futuro es femenino
Cuentos para que juntas cambiemos el mundo
Nube de Tinta, 2018, 39 pàg.

La desigualtat de gènere és un fet real. Les expectatives que es creen al voltant de l'aspecte físic de la dona, la delimitació dels seus espais, la bretxa salarial, la concepció de l'amor, l'ocultació sistemàtica dels seus noms... Aquests són uns relats que ens hem d'explicar les unes a les altres per crear un lloc més just, divers i inclusiu.

Crítica literària

Una autèntica teràpia

Si hagués de definir Jordi Nadal ho faria com a «home de llibres». És un editor vocacional perquè adora els llibres i, quan en parla, la seva ploma desborda emoció i la contagia als seus lectors. Ho sé perquè l'he llegit amb anterioritat i he tingut l'oportunitat de parlar amb ell sobre llibres; els seus ulls brillen com brilla la seva escriptura. És un humanista que té la virtut de compartir l'essència de les seves lectures amb els altres. En això és com el mestre que sap motivar els seus alumnes per la matèria que imparteix. Això és el que li passa al lector quan es recrea en les pàgines del seu llibre *Libroterapia*, que és una selecció d'alguns dels autors i obres que l'han seduït més. En aquesta ocasió són catorze, entre ells: Albert Camus, Elias Canetti, Natalia Ginzburg, Octavio Paz, Josep Pla, Antoine de Saint-Exupéry, Miguel Torga o Marguerite Yourcenar.

El mateix autor ens parla, d'entrada, de llibres: «Els llibres ens ensenyen a comprendre coses d'una manera molt més profunda que altres maneres fàcils d'informació. En l'actualitat no es trata de tenir més informació. Més

JORDI NADAL
Libroterapia / Leer es vida
Plataforma Editorial, 2017, 98 pàg.

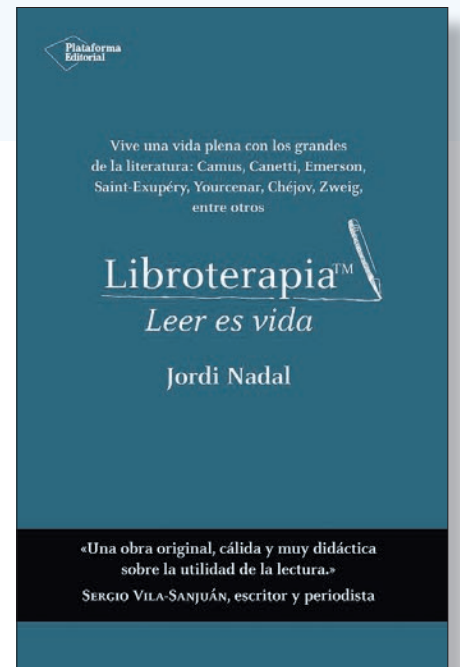
que mai, es tracta de tenir "criteri", de saber elegir què és rellevant.» «Llegir bona literatura és disfrutar d'una cosa sana, d'una cosa sàvia, d'una cosa profunda, d'una cosa bella, d'una cosa veritable. En definitiva, llegir bé és cuidar la salut...» «Aquestes pàgines són una manera de compartir una vida lectora que, en essència, si s'escriu una espècie de poema molt il·lustratiu, diria: *Llegir és comprendre. / Comprendre és acceptar. / Acceptar és estimar. / Estimar és ser. / Ser és aconseguir. / (...) Llegir és avançar.*»

Nadal, des del 1978, obre una fitxa per a cada llibre que llegeix. Actualment té uns mil vuit-cents informes de lectura. Cadascun dels catorze autors triats a *Libroterapia* els resumeix d'acord amb l'estructura de les seves fitxes: «a. Qui és l'autor?», «Context.» «b. Fragments de l'obra.» «c. Un comentari breu.» «d. Reflexions per al

dia a dia.» «e. Altres fragments rellevants» i «f. Sugeriments bibliogràfics» del mateix autor. Amb aquesta fórmula, que resulta molt pràctica per al lector, Nadal aconsegueix, no només recordar-nos o descobrir-nos l'autor i la seva obra, si no entusiasmar-nos en la seva lectura.

Com a exemple, triem un dels autors no esmentats anteriorment: C. S. Lewis. D'acord amb els apartats exposats anteriorment: «a. Clive Staples Lewis va néixer a Belfast el 1898 i va morir a Oxford el 1963. Va ser professor a les universitats d'Oxford i Cambridge, reputat crític literari, apologeta del cristianisme i conferenciant famós...» «b. *Per què Déu és un cap tan omnipotent a les nostres etapes de prosperitat, i tan absent com a suport a les ratxes de catàstrofe?*» «d. Quan cau una persona essencial en la nostra vida, tots busquem respostes,

Josep M. Boixareu Vilaplana
Editor i escriptor

cadascú a la seva manera. Fins i tot, en el retret a allò que és Diví hi ha una forma de recerca irrenunciable a la dignitat humana.» I, així, Jordi Nadal ens ofereix una autèntica teràpia, perquè llegir és vida.

Crítica teatral

Humanitzar la «Criatura» del doctor Frankenstein

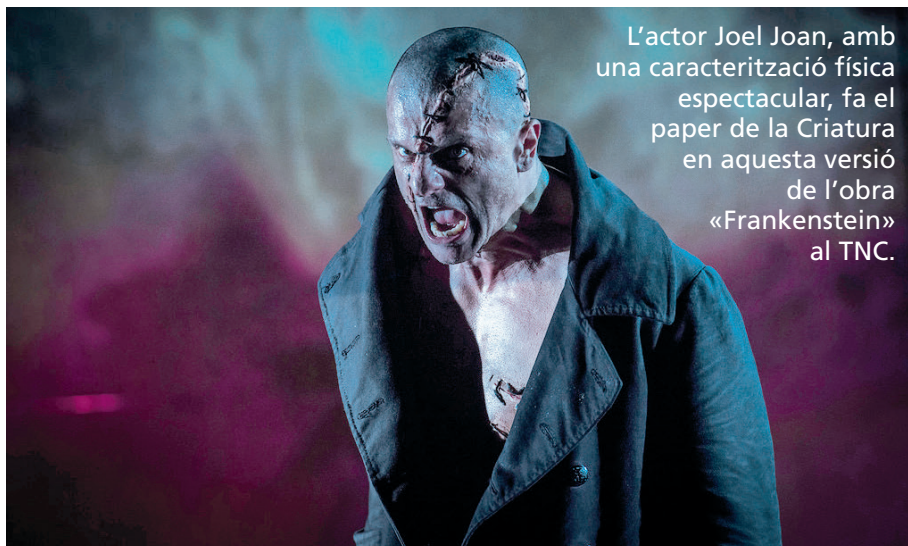
«FRANKENSTEIN»

Versió de Guillem Morales, basada en la novel·la de Mary Shelley

INTÈRPRETS: Joel Joan, Àngel Llàcer, Lluís Marco, Magda Puig, Albert Triola, Pere Vallribera, Alba De La Cruz

DIRECCIÓ: Carme Portaceli
Sala Gran, Teatre Nacional de Catalunya, Barcelona. Fins al 25 de març

© David Ruano

L'actor Joel Joan, amb una caracterització física espectacular, fa el paper de la Criatura en aquesta versió de l'obra «Frankenstein» al TNC.

Tan bon punt comença l'obra *Frankenstein*, un pensa que encara acabarem tots enrampats, si el «doctor» Àngel Llàcer, que fa el paper del Dr. Víctor Frankenstein, continua provocant descàrregues. Amb unes pinces gegants que, gràcies als efectes sonors, fa la impressió que treguin guspies per arreu, acoblades a la placa de la gàbia, dotarà de vida la Criatura, que no és altra sinó l'actor Joel Joan, transfigurat per una artesanal caracterització de bisturí, fil i agulla, i també per la gestualitat i pel físic maldestres que no abandona durant les dues hores d'aquesta versió teatral de *Frankenstein* o *el Prometeu modern*. El 1818 l'escriptora Mary Shelley (Londres, 1797 - 1851) va publicar

aquesta obra després d'haver fet, dos anys abans—encara una adolescent de 19 anys—, una primera temptativa en clau de relat breu en una estada idíl·lica a la vora del llac Léman de Ginebra amb el qui seria després el seu marit, tots dos com a parella convidada a la mansió de Lord Byron.

El dramaturg Guillem Morales ha sintetitzat *Frankenstein* juntament amb la directora Carme Portaceli i, a la vegada, ha fet més clar el fil de la novel·la amb un criteri subtilment didàctic, fins al punt que, tant els espectadors que conequin l'obra literària com els que no s'hi hagin acostat mai,

entendran el profund discurs filosòfic que hi ha dins de *Frankenstein* sobre la vida i la mort i sobre el desig humà i impossible de l'eternitat.

Com que el text té una consistència sòlida, la posada en escena treballa sobre segur i es deixa bressolar pel caràcter gòtic i tenebrós de l'obra i defuig el que podria ser un marc escenogràfic naturalista i fins i tot cinematogràfic—es parla molt del bosc i cal conformar-se amb un *video mapping*—, cosa que fa que el muntatge es caracteritzi per una fredor minimalista i que es mecanitzi encara més amb una cinta transportadora frontal que fa circular

alguns dels personatges com si fossin peces d'una barraca de fira disposats a caure abatuts en qualsevol moment.

Frankenstein té dos grans protagonistes, els esmentats Dr. Víctor Frankenstein i la Criatura. A Àngel Llàcer li toca el compromís d'enfonsar el seu personatge en caiguda lliure des de la trona del creador a la tortura del deshumanitzat. Però dels dos, el paper més significatiu, per la transfiguració i per l'evolució que fa, és el de la Criatura que mostra un Joel Joan fins ara desconegut i que matisa amb gran saviesa el pas de la naixença i la creixença accelerada per xuclar de l'observació i de l'experiència, superar l'obstacle de parlar, i entendre, sobretot, que les criatures pensen i estimen, però també odien i, des del mateix pensament, poden ser malèfiques.

Frankenstein és una de les lectures universals incloses en el pla de lectura dels instituts. Segurament que això fa que el TNC hagi programat funcions matinals i que grups de joves estudiants ocupin bona part de l'aforament de vespre, un sector d'espectadors que a l'hora dels aplaudiments mostra el seu entusiasme, gairebé de fan rocker, pels dos protagonistes, Àngel Llàcer i Joel Joan, més enllà de la impressió que els pugui causar la dialèctica filosòfica entre els personatges del Dr. Víctor Frankenstein i la seva Criatura.

Andreu Sotorra
Escriptor i periodista
andreusotorra@gmail.com

Des del carrer

Josep Maria González, membre de l'arxiconfraria de la Puríssima Sang de la basílica de Santa Maria del Pi

«La quinta forca era un dels llocs d'execució més allunyats de la ciutat»

Carme Munté

Després de trenta anys sense activitat, un grup de persones de la basílica de Santa Maria del Pi de Barcelona va decidir recuperar, l'any 1999, l'arxiconfraria de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist. La seva història es remunta al segle XV i és la més antiga de l'Estat espanyol. Josep Maria González és prohom de l'arxiconfraria i un dels impulsors de la seva recuperació.

L'Arxiconfraria de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist és la més antiga de l'Estat espanyol, es remunta al segle XV. Quina era la seva funció?

La funció era una mica múltiple. Resenyarem com a punt principal l'acompanyament espiritual als reus de mort que la justícia executava. La tasca era invitar-los a rebre la visita sacerdotal per preparar-se davant la mort (ajudar a bon morir). Després, els confreres acompanyaven el reu en processó amb el Sant Crist cap al cadafal (lloc d'execució). Potser el més angoixant era la retirada dels cossos dels llocs de l'execució, sempre en solemne processó. Finalment, també ajudaven en tot el que podien la família de la persona executada, sobretot de forma econòmica.

Sabem que algunes expressions com «estar a la quinta forca» o «treure el Crist gros» estan relacionades amb els orígens de la Confraria. Ens ho pot explicar?

Tots tenim coneixement de la dita «estar a la quinta forca» com a sinònim de llunyania. Doncs bé, la quinta forca era un dels llocs d'execució que estava més lluny del centre de la ciutat, més o menys situat cap a l'actual barri de Trinitat (Sant Andreu del Palomar). Els membres de la confraria anaven a despenjar els morts i donar-los bona sepultura. D'aquí ve la relació de la dita amb la Confraria de la Sang. Quant a l'expressió «treure el Crist gros» ve de quan l'execució era múltiple, és a dir, de tres o més condemnats a mort. Quan només s'executava una persona es treia el Crist petit.

Josep Maria González, a la capella de la Sang de la basílica del Pi.

«L'activitat principal són els dos viacrucis de Setmana Santa: un el Diumenge de Rams i, el més solemne, el Divendres Sant»

Després de trenta anys sense activitat, l'any 1999 un grup de persones va decidir recuperar la confraria. Per què?

Al voltant del 1999, un grup de feligresos del Pi, concretament el grup de matrimonis i els geganters, vam voler refer la ja agònica —o més ben dit, desapareguda— confraria. Crec que va ser l'amor cap al Pi el que ens va impulsar a fer-ho. No volíem que la Confraria de la Sang fos esborrada de la història de la basílica. La nova formació era testimonial. Clarament els temps per sort han canviat i no tenim pena de mort (tret del temps de guerra). El rector d'aleshores, Mn. Josep Vidal, va veure de bon grat aquesta iniciativa.

Quines activitats feu actualment?

A la mort de Mn. Josep Vidal, alguns portants de la confraria es van donar de baixa. Tot i així, hem tirat endavant. L'activitat principal són els dos viacrucis de Setmana Santa: un el Diumenge de Rams i, el més solemne, el del Divendres Sant (tots dos a la tarda). Anteriorment aquests viacrucis es feien al carrer però actualment, a causa de la falta de personal, els celebrem dins de la basílica. L'important és la litúrgia i el seu compliment. Així mateix, l'actual rector algun cop ha insinuat que potser podríem fer algunes tasques a les presons.

Com és la vivència de la Setmana Santa com a prohom de la Confraria?

La vivència en aquests dies és profunda. El que busco és la màxima participació en els actes litúrgics. En aquest sentit, la fe és un esperó molt fort. És aquesta ànsia de fe la que em mou a tirar endavant aquest grup de confreres. És molt emocionant veure amb quina fe els assistents als viacrucis segueixen el Sant Crist durant les catorze estacions.

Considera que hi ha relleu generacional, o bé costa que els joves s'engresquin?

Costa molt que el jovent s'apunti a pujar al carro. A més, a la ciutat, quan venen festes, molta gent se'n va. De totes formes, si no ho sentis o no t'agrada ets lliure d'actuar... (i no és per manca de personal, que n'hi ha). Sí que m'agradaria que hi hagués relleu generacional.

Rauxa

Un deure indefugible (i II)

Eduard Brufau

La sortida al bloqueig polític actual implica necessàriament que totes dues parts deixin d'aferrar-se a la legalitat i a la legitimitat, i facin sacrificis realment dolorosos. En un possible acord una part hauria de renunciar explícitament al projecte d'independència i a organitzar qualsevol consulta, encara que fos no vinculant, sobre aquesta qüestió; també s'haurien de considerar nul·les les sessions parlamentàries del 6 i 7 de setembre, així com la declaració d'independència. Alhora, l'altra part hauria d'anul·lar els processos judicials sobre l'1-O i el 9-N, alliberar els presoners, permetre el retorn dels polítics que ara són a l'estranger i aixecar l'aplicació de l'article 155.

Però fins i tot si s'aconsegueix arribar a alguna mena d'acord, aquest només serà el començament d'un camí laboriós; s'haurà de fer tota una tasca ingent per allunyar-se de la mentida, rebaixar la desconfiança mútua i apaivagar les ganes de tornar-s'hi. Per tal de guarir els sentiments ferits caldrà una feina de filigrana, i és aquí on de nou l'Església ha de sobresortir pel seu servei. En aquest procés de guarició els bisbes són indispensables, juntament amb veus destacades dels monestirs i laics reconeguts. Tot plegat ha de comptar amb l'atenta supervisió de Roma, i més concretament del Papa: no entendríem que deixés desatenses tantes ovelles ferides.